

Praktični vodnik za uporabo evropskega postopka v sporih majhne vrednosti

v skladu z Uredbo (ES) št. 861/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti

Vsebina

1	Uvod	6
1.1	Cilj in namen evropskega postopka v sporih majhne vrednosti	7
1.2	Splošno ozadje	7
1.3	Zgodovinsko in politično ozadje predloga	9
1.3.1	Konferenca Down Hall	9
1.3.2	Politični okvir	10
1.4	Razvoj politike za evropski postopek v sporih majhne vrednosti	10
1.4.1	Prvi koraki k predlogu	10
1.4.2	Pogajanja in šest načel	11
1.4.3	Razvoj civilnega postopka EU	12
2	Uredba – področje uporabe	14
2.1	Področje uporabe Uredbe – materialno področje uporabe	15
2.1.1	Finančna omejitev zahtevkov v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti	15
2.1.2	Predmet urejanja – denarni in nedenarni zahtevki	15
2.1.3	Predmet urejanja – izključena področja	16
2.1.4	Predmet urejanja – vključena področja	17
2.1.5	Civilne in gospodarske zadeve – razlaga Sodišča Evropske unije	18
2.2	Področje uporabe Uredbe – geografsko področje uporabe	22
2.2.1	Splošno geografsko področje uporabe	22
2.2.2	Čezmejni primeri – splošno	22
2.3	Uporaba – čas	23
2.4	Povezava z drugimi instrumenti EU	23
2.4.1	Uredba Bruselj I	23
2.4.2	Uredba o vročanju in uredba o pridobivanju dokazov	24
2.4.3	Uredba o evropskem nalogu za izvršbo in uredba o postopku za evropski plačilni nalog	24
2.4.4	Drugi instrumenti EU	26

2.5 Povezava z nacionalno zakonodajo	26
2.5.1 Nacionalno procesno pravo	26
2.5.2 Nacionalno materialno pravo	27
3 Začetek postopka	28
3.1 Sodišča, pristojna za sprejem zahtevka	29
3.1.1 Tožnik mora v obrazcu zahtevka utemeljiti pristojnost	29
3.1.2 Pravila EU o pristojnosti	29
3.1.3 Lokalna ali „nacionalna“ pravila o pristojnosti	32
3.2 Uporaba obrazca zahtevka	32
3.2.1 Ocenjevanje zahtevka	33
3.2.2 Obravnava obresti	33
3.3 Stroški za vložitev zahtevka	34
3.4 Priloge k obrazcu zahtevka	34
3.5 Pošiljanje zahtevka sodišču	34
3.6 Jezik	35
4 Potek postopka, potem ko sodišče prejme zahtevek	36
4.1 Popravek ali dopolnitev obrazca zahtevka s strani tožnika	37
4.1.1 Sodišče preveri obrazec zahtevka	37
4.1.2 Sodišče tožnika obvesti o tem, ali je zahtevek izven področja uporabe evropskega postopka v sporih majhne vrednosti	37
4.1.3 Tožnik lahko zaprosi za pomoč pri izpolnjevanju obrazca zahtevka	38
4.1.4 Poziv tožniku, naj dopolni ali popravi obrazec zahtevka	38
4.2 Pošiljanje obrazca zahtevka tožencu	38
4.2.1 Sodišče pošlje kopijo obrazca zahtevka A in obrazca C	38
4.2.2 Rok	38
4.2.3 Načini vročitve	39
4.3 Kaj lahko toženec stori po prejemu obrazca zahtevka	41
4.4 Ko zahtevek ali nasprotna tožba presega omejitve	42
4.5 Nasprotna tožba	42
4.6 Roki	43
4.7 Jezik	43

5 Ugotavljanje dejstev	44
5.1 Dolžnosti sodišča glede spornih zadev	45
5.1.1 Sodišče prevzame pobudo pri ugotavljanju dejstev	45
5.1.2 Sodišče opredeli načine pridobivanja dokazov in vrsto dokazov	45
5.2 Dodatne informacije tožnika in toženca	45
5.3 Sodišče se odloči za sklic obravnave	46
5.3.1 Sodišče skliče obravnavo samo, če je to potrebno	46
5.3.2 Sodišče lahko zavrne zahtevo za obravnavo	46
5.4 Dokazi	46
5.5 Uporaba informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT)	47
5.6 Vloga sodišča	48
5.6.1 Sodišče določi postopek	48
5.6.2 Sodišče obvesti stranke o postopkovnih vprašanjih	48
5.7 Roki	49
6 Sodba	50
6.1 Izrek sodbe	51
6.1.1 Zamudna sodba – splošno	51
6.1.2 Zamudna sodba – nasprotna tožba	51
6.2 Sodba po prejemu vseh informacij in po pridobitvi dokazov	51
6.2.1 Če obravnave ni	51
6.2.2 Po obravnavi	51
6.3 Oblika, vsebina in vročitev sodbe	52
6.3.1 Sodba mora biti za vročitev strankam v pisni obliki	52
6.3.2 Jezik sodbe za vročitev	52
6.3.3 Vročitev sodbe strankam	53
6.4 Stroški	53
7 Preskus in pravna sredstva	54
7.1 Preskus v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti	55
7.1.1 Razlogi za preskus	55
7.1.2 Rezultat preskusa	55

7.2 Pravna sredstva	55
7.3 Pravno zastopanje v postopku preskusa in pravnih sredstev	56
8 Priznavanje in izvršba	58
8.1 Priznavanje in izvršba – splošna načela	59
8.1.1 Odprava postopka eksekviture	59
8.1.2 Postopek izvršbe – pravo, ki se uporablja	59
8.2 Zahteve evropskega postopka v sporih majhne vrednosti – postopek izvršbe	59
8.3 Uporaba potrdila v zvezi s sodbo	60
8.3.1 Obrazec D	60
8.3.2 Jezik potrdila	60
8.4 Odklonitev in omejitev izvršbe	61
8.4.1 Odklonitev izvršbe v izjemnih okoliščinah	61
8.4.2 Postopek za izpodbijanje izvršbe	61
8.4.3 Prekinitev ali omejitev izvršbe	61
8.5 Postopek za izvršbo sodbe v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti	62
8.5.1 Koraki k izvršbi	62
8.5.2 Organi, pristojni za izvršbo	62
8.5.3 Jezikovna vprašanja – praktične posledice za izvršbo	63
9 Zaključek	64
9.1 Odvetniki	65
9.1.1 Za evropski postopek v sporih majhne vrednosti ni treba pooblastiti odvetnika	65
9.1.2 Stroški za pooblastilo odvetnika	65
9.2 Informacije in pomoč	66
9.2.1 Informacije – splošno	66
9.2.2 Informacije in pomoč strankam	66
9.3 Pregled evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, vključno s finančno omejitvijo	67
9.3.1 Pregled – splošno	67
9.3.2 Pregled – vrednost zahtevka	67
Referenčni material in spletne povezave	68

PRVO POGLAVJE

Uvod

1.1 Cilj in namen evropskega postopka v sporih majhne vrednosti

V okviru ciljev zagotavljanja dostopa do pravnega varstva in vzpostavitve območja svobode, varnosti in pravice v EU je ključni cilj evropskega postopka v sporih majhne vrednosti poenostavitev in pospešitev reševanja čezmejnih sporov majhne vrednosti znotraj EU ter s tem zmanjšanje stroškov takih sodnih postopkov med državami članicami (glej člen 1 ter uvodne izjave (1), (7), (8) in (36)).

Za dosego tega se poudarja potreba po razmeroma enostavnem postopku, zlasti bi ta moral biti v veliki meri v pisni obliki. Poleg tega je vloga sodišča bistveno okrepljena pri vodenju postopka v zadevi in pri določanju vprašanj med strankami v zvezi z zahtevkom, večje pa so tudi možnosti strank, da uporabijo postopek, ne da bi za to potrebovale pravno svetovanje, s čimer se izognejo stroškom.

Postopek ni na voljo le posameznikom ali skupinam potrošnikov, za katere je zlasti primeren, temveč tudi malim podjetjem, ki se pri poslovanju soočajo s čezmejnimi spori. Cilj postopka je hitrost, kar je mogoče doseči z upoštevanjem posebnih rokov, določenih za različne faze postopka. Pomemben cilj je tudi omejitev stroškov in dolžnost sodišča je, da zagotovi, da stroški niso nesorazmerni z vrednostjo zahtevka.

1.2 Splošno ozadje

Eden glavnih pomislekov, izraženih v zvezi z delovanjem civilnega pravosodnega sistema, zlasti glede možnosti dostopa državljanov do sodnega varstva in uveljavljanja pravnih sredstev za hitro izterjavo zahtevkov brez porabe velikih vsot denarja za pravno svetovanje, je na področju zahtevkov majhne vrednosti, zlasti zahtevkov posameznikov zoper podjetja ali druge osebe, ko so pogosto lahko čas, trud in stroški skrajno nesorazmerni z vrednostjo zahtevka.

Za obravnavo tega so mnogi pravni sistemi v državah članicah EU oblikovali posebne postopke v prizadevanju za poenostavitev, zmanjšanje stroškov in pospešitev reševanja takih zahtevkov s strani posameznikov ali malih podjetij⁽¹⁾. Mnogi od teh postopkov imajo veliko skupnih značilnosti, kot so omejitev stroškov, odsotnost odvetnikov, poenostavitev pravil o dokazih in na splošno večja odgovornost sodišč pri vodenju postopkov ter hitrejšem reševanju sporov z odločbo sodišča ali dogovorom strank.

⁽¹⁾ Za opis nekaterih značilnosti nacionalnih postopkov v sporih majhne vrednosti glej zeleno knjigo – COM(2002) 746 final; glej tudi odstavek 1.4.1 in opombo 8.

Pomisleki, ki so privedli do takšnih pobud na ravni nacionalnih pravnih sistemov, so toliko bolj prisotni pri uveljavljanju zahtevkov majhne vrednosti prek meja držav članic EU, in sicer zaradi dodatnih težav, ki se pojavljajo v takih primerih zaradi nepoznavanja zakonodaje in postopkov, ki jih uporabljajo tuja sodišča, ter potrebe po vodenju postopka v različnih jezikih.

1.3 Zgodovinsko in politično ozadje predloga

1.3.1 Konferenca Down Hall⁽²⁾

Glede na težave, navedene v prejšnjem odstavku, je bilo popolnoma jasno, da bi bilo treba zgodaj prevzeti pobudo za proučitev možnosti vzpostavitve posebnega postopka na evropski ravni za obravnavo potrošniških zahtevkov in zahtevkov majhne vrednosti. Tako je na konferenci v Angliji v času britanskega predsedovanja v prvi polovici leta 1998 potekala razprava o možnostih oblikovanja evropskega postopka za obravnavo potrošniških in drugih zahtevkov majhne vrednosti.

Na tej konferenci se je predstavitve različnih vrst postopkov v Evropi in drugje udeležilo veliko število strokovnjakov iz različnih držav članic ES ter predstavnikov evropskih institucij⁽³⁾. Splošno soglasje na konferenci je bilo, da bi bil razvoj posebnega evropskega postopka za potrošniške in druge zahtevke majhne vrednosti lahko koristen za reševanje sporov znotraj Skupnosti, zlasti ob upoštevanju povečane mobilnosti posameznikov in čezmejne trgovine ter očitnih težav, ki se pojavljajo pri posameznikih in malih podjetjih, ki uveljavljajo pravna sredstva v zvezi s takimi zahtevki.

⁽²⁾ Konferenca je potekala 22. in 23. junija 1998 v Down Hallu, Hatfield Heath, Hertfordshire. Sklepevanje na to konferenco in poročilo o njej je na voljo na straneh 59 in 60 ter pod opombo 185 zelene knjige.

⁽³⁾ Predstavniki so se seznanili o postopkih v sporih majhne vrednosti, ki v Singapurju potekajo prek spleta, in o manjših potrošniških zahtevkih v Lizboni, kjer se prav tako obravnavajo nekateri čezmejni zahtevki med Portugalsko in Španijo.

1.3.2 Politični okvir

Sprejetju Amsterdamske pogodbe so sledile številne politične izjave, najpomembnejša med njimi je zapisana v sklepih vrha iz Tampereja, ko so se voditelji vlad ES prvič zbrali, da bi razpravljali o pravnosodnih zadevah⁽⁴⁾. Temu je sledil program ukrepov, ki je bil vzpostavljen za izvajanje sklepov iz Tampereja⁽⁵⁾ in je bil nato potrjen v haaškem programu⁽⁶⁾.

⁽⁴⁾ Glej uvodno izjavo (4); odstavek 30 in 34 sklepov, ki sta na voljo na spletni strani http://www.europarl.europa.eu/summits/tam_en.htm, kjer je v zvezi s spori majhne vrednosti zapisano: odstavek 30 – „Evropski svet poziva Svet, naj na podlagi predlogov Komisije uvede minimalne standarde za zagotavljanje..... posebna skupna procesna pravila za poenostavitev in pospešitev sodnih postopkov v čezmejnih potrošniških in gospodarskih sporih majhne vrednosti....“, in odstavek 34 – „v civilnih zadevah Evropski svet poziva Komisijo, naj poda predlog za nadaljnje zmanjšanje števila vmesnih ukrepov, ki so še vedno potrebni za omogočanje priznanja in izvršitve sodne odločbe ali sodbe v zaproseni državi. Kot prvi korak bi bilo treba odpraviti te vmesne postopke za naslove v zvezi s potrošniškimi in gospodarskimi spori majhne vrednosti....“.

⁽⁵⁾ Glej oddelek 1.B.4 programa, kakor je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* dne 15. januarja 2001, C 12/1, str. 4; glej tudi uvodno izjavo (5).

⁽⁶⁾ Glej odstavek 3.4.2 programa, kakor je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* dne 3. marca 2005, C 53/1, str. 53.

1.4 Razvoj politike za evropski postopek v sporih majhne vrednosti

1.4.1 Prvi koraki k predlogu

Evropska komisija je leta 2000 prevzela pobudo z objavo vprašalnika za ugotovitev trenutne razpoložljivosti postopkov v sporih majhne vrednosti v državah članicah ES⁽⁷⁾. Temu je sledila zelena knjiga, ki je bila izdana na podlagi sprememb Pogodbe ES, ki izhajajo iz Amsterdamske pogodbe in sklepov iz Tampereja. zelena knjiga je vsebovala različne predloge za ukrepe za izpolnjevanje izraženih političnih zavez, predvsem potrebo po uvedbi poenostavljenega postopka v sporih majhne vrednosti ter pomoč pri dostopu do pravnega varstva za tiste, ki želijo uveljavljati takšne zahteve. Prav tako je zajemala zadeve v zvezi z možno pobudo za postopek za evropski plačilni nalog⁽⁸⁾. Rok za oddajo odzivov je bil 31. maj 2003, na podlagi katerih je Komisija marca 2005 predložila predlog uredbe⁽⁹⁾, medtem ko je pred tem že podala predlog za postopek za evropski plačilni nalog⁽¹⁰⁾.

⁽⁷⁾ Glej poročilo Evelynne Serverin z naslovom „Des Procedures de Traitement judiciaire des demandes de faible importance ou non contestées dans les droits des Etats-Membres de l'Union Européenne“, Cachan, 2001, kot je navedeno v opombi 2 na strani 8 zelene knjige.

⁽⁸⁾ zelena knjiga COM(2002) 746 final, objavljena 20. decembra 2002; zelena knjiga je navedena v uvodni izjavi (6).

⁽⁹⁾ COM(2005) 87 final, objavljen 15. marca 2005.

⁽¹⁰⁾ COM(2004) 173 final, objavljen 25. maja 2004.

1.4.2 Pogajanja in šest načel

Glede na to, da je za vzpostavitev evropskega postopka v sporih majhne vrednosti za čezmejne primere kot alternative nacionalnim postopkom obstajalo splošno politično soglasje, so se pogajanja lahko osredotočila na vsebino postopka. Ena od spornih točk je bila vrednost finančne omejitve oziroma odgovor na vprašanje: „Kaj je majhna vrednost?"; nekatere države članice so želele določiti razmeroma nizko omejitev, medtem ko so druge omejitve želele določiti tako, da bi bilo mogoče obravnavati večino zahtevkov potrošnikov. Kompromis o tem vprašanju je bil na koncu dosežen z razpravami Evropskega parlamenta in Sveta.

Ključni trenutek v razpravah Sveta je bil, ko so ministri za pravosodje sprejeli nekatera načela, ki naj bi bila podlaga pogajanj in samega postopka. Ta so na voljo v dokumentu predsedstva, ki je bil ministrom predložen novembra 2005⁽¹¹⁾:

- evropski postopek v sporih majhne vrednosti bi moral v prvi vrsti biti pisni postopek – glej člen 5(1) in uvodno izjavo (14);
- ustna obravnava bi bila sklicana v primeru, če bi bilo sodišče mnenja, da je to potrebno;

- za zagotovitev, da bo postopek potekal hitro in učinkovito, bi bilo treba za posamezne faze določiti roke;
- spodbuja se uporaba sodobne komunikacijske tehnologije, da se omogoči lažje izvajanje obravnav in izvajanje dokazov – glej člen 8 in člen 9(1);
- pravno zastopanje ne bi smelo biti obvezno – glej člen 10;
- sodišče bi moralo zagotoviti, da so stroški, ki se izterjajo od neuspešne stranke, sorazmerni z vrednostjo zahtevka – glej člen 16.

Kot je razvidno iz besedila Uredbe, so bila načela iz prejšnjega odstavka dejansko sprejeta in so pomembna podlaga za postopek.

⁽¹¹⁾ Obvestilo predsedstva Svetu št. 15054/05 z dne 29. novembra 2005; JUSTCIV 221/CODEC 1107.

1.4.3 Razvoj civilnega postopka EU

1.4.3.1 Odprava eksekviture ⁽¹²⁾

Od začetka pogajanj je bilo sprejeto dodatno načelo v zvezi z uredbo o sporih majhne vrednosti, in sicer, da se vmesni ukrepi za priznavanje in izvrševanje sodne odločbe, izdane v državi članici v okviru postopka, prenehajo uporabljati, če je odločbo treba izvršiti v drugi državi članici in s tem zagotoviti izterjavo vseh zahtevkov brez vmesnih sodnih postopkov. Ta korak predstavlja znaten napredek v razvoju civilnih postopkov EU na področju civilnega pravosodja. Vprašanje je v tem vodniku celoviteje obravnavano v odstavkih 2.4.1.2 in 8.1.1.

1.4.3.2 Spori majhne vrednosti v primerjavi z evropskim nalogom za izvršbo in evropskim plačilnim nalogom ⁽¹³⁾

Uredba o sporih majhne vrednosti je upoštevala dve drugi uredbi, v katerih so bili ukinjeni vmesni ukrepi, in sicer uredbo ⁽¹⁴⁾, ki je uvedla prvi pravi evropski civilni postopek – postopek za evropski plačilni nalog, ki je sledil uredbi ⁽¹⁵⁾ o evropskem nalogu za izvršbo. Odprava eksekviture je bila v primeru postopka za evropski plačilni nalog in evropskega naloga za izvršbo pogojena z upoštevanjem nekaterih jamstev o vodenju postopkov na sodišču, ki izda sodbo v skladu s temi instrumenti. Te mora s predpisanim potrdilom potrditi ustrezni organ.

⁽¹²⁾ Glej člen 20(1) in uvodno izjavo (30).

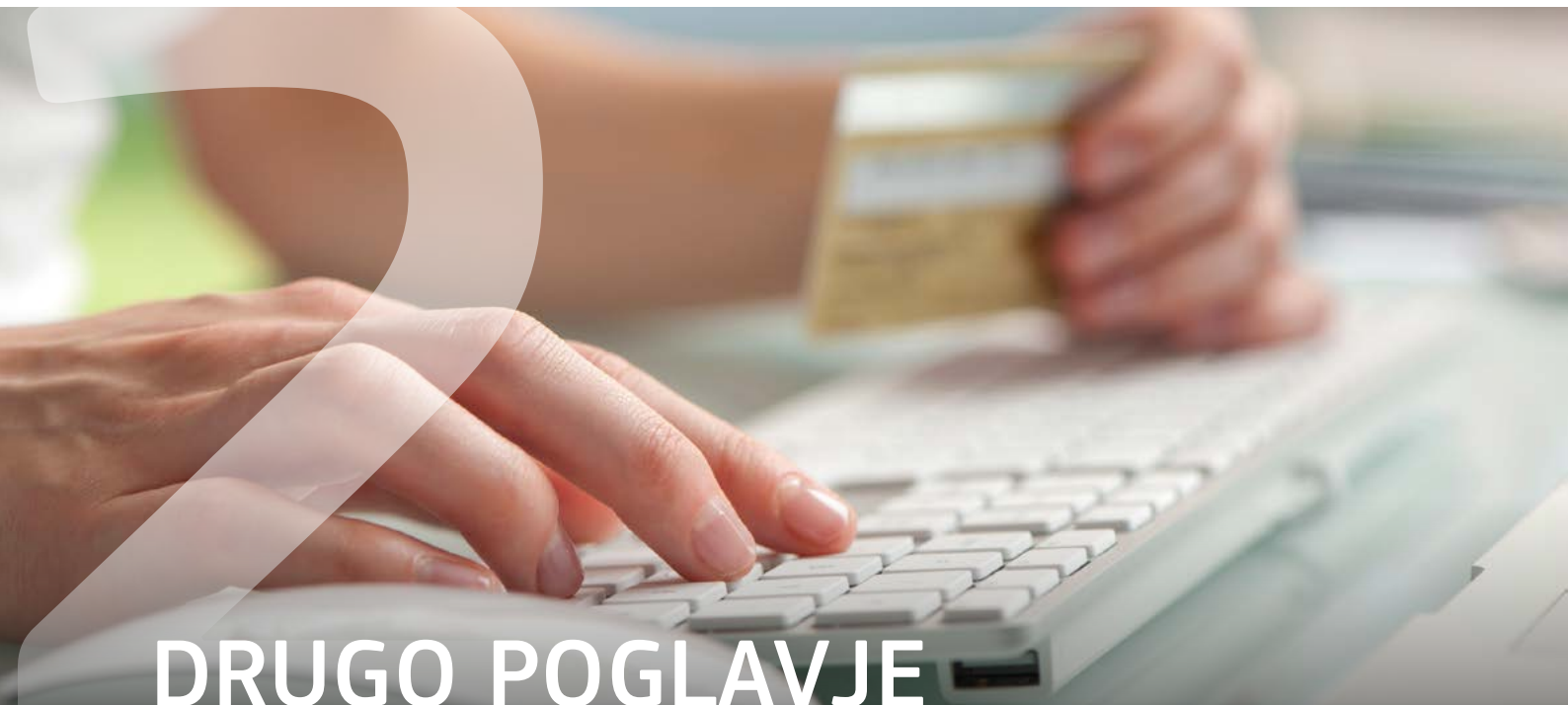
⁽¹³⁾ Glej tudi uvodno izjavo (3) in odstavek 2.4.3 tega vodnika.

⁽¹⁴⁾ Uredba (ES) št. 1896/2006.

⁽¹⁵⁾ Uredba (ES) št. 805/2004.

1.4.3.3 Načelo vzajemnega priznavanja

Tri uredbe, ki imajo vsaka drugačno področje uporabe, skupaj predstavljajo pomemben praktičen razvoj načela vzajemnega priznavanja sodnih odločb v civilnih zadevah; njihov glavni cilj je poenostavitev in pospešitev priznavanja ter izvajanja pravic upnikov zunaj nacionalnih meja Evropske unije. V zvezi s tem prispevajo k vzpostavitvi dejanskega območja pravice v Evropski uniji in pretoku sodnih odločb v EU ter tako k izvajanju enotnega trga.

DRUGO POGLAVJE

Uredba – področje uporabe

2.1 Področje uporabe Uredbe – materialno področje uporabe

Uredba določa dva elementa materialnega področja uporabe evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, in sicer finančno omejitev zahtevkov, ki se lahko vložijo na podlagi postopka, ter predmet zahtevka. Na splošno zahtevki, katerih predmet spada v splošni opis „civilnih in gospodarskih“ zadev, spadajo v področje uporabe, vendar so predmet številnih omejitev in izključitev. Izraz „civilni in gospodarski“ je obširno razložilo Sodišče Evropske unije.

2.1.1 Finančna omejitev zahtevkov v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti

2.1.1.1 Zgornja meja

V nasprotju z evropskim nalogom za izvršbo in postopkom za evropski plačilni nalog obstaja za zahtevek v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti zgornja meja, ki je trenutno določena v višini 2 000 EUR, tako da so zahtevki, katerih vrednost presega ta znesek, izključeni iz področja uporabe postopka. Obstoj zgornje meje ni nič neobičajnega v takšnih postopkih, saj obstaja v številnih državah članicah, vendar se razpon vrednosti meje zelo razlikuje od države do države in celo, kot v Združenem kraljestvu, znotraj posameznih držav.

2.1.1.2 Osnova vrednosti

Pomembno vprašanje je osnova, na podlagi katere je treba določiti vrednost zahtevka za namene izvajanja te uredbe, ki je določena v členu 2(1). V prvi vrsti sodišče, ki je pristojno za odločitev v zvezi z zahtevkom, določi vrednost zahtevka na datum prejetja. Nato se izračuna vrednost brez dodanih obresti, zahtevanih na glavni zahtevek, ter brez vseh stroškov in izdatkov, ki se lahko prištejejo zahtevku. Ta izključitev ne bi izključila glavnega zahtevka, ki se na primer nanaša samo na plačilo obresti za dolg, ki je že bil izplačan. ⁽¹⁶⁾

2.1.2 Predmet urejanja – denarni in nedenarni zahtevki

V nasprotju s postopkom za evropski plačilni nalog, ki je omejen na denarne zahtevke, so nedenarni zahtevki lahko predmet zahtevka v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, kar je predvideno v delu 7 obrazca zahtevka; za izpolnjevanje obrazca glej odstavek 3.2. V nedenarnem zahtevku bi si tožeča stranka lahko na primer prizadevala za preprečitev pravne kršitve, na primer nepooblaščne hoje po zemljišču ali škode na lastnini, oziroma bi zahtevala zavarovanje izpolnitve obveznosti, kot so dostava blaga ali druga izvedba naročila. Če je zahtevek nedenarne narave, mu je treba določiti vrednost, ki je znotraj finančnih omejitev evropskega postopka v sporih majhne vrednosti.

⁽¹⁶⁾ Glej odstavek 4.5 v zvezi s posledicami vrednosti nasprotnega zahtevka pri ugotavljanju, ali je zahtevek v področju uporabe ali ne.

2.1.3 Predmet urejanja – izključena področja

2.1.3.1 Splošne izključitve

Iz Uredbe so izključene nekatere zadeve, zlasti iz materialnega področja uporabe evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, saj bi se drugače lahko štelo, da spadajo na področje „civilnih in gospodarskih zadev“. Mednje spadajo davčne, carinske in upravne zadeve ter odgovornost države za dejanja ali opustitve dejanj pri izvajanju javne oblasti, znana tudi kot *acta iure imperii*. Če zahtevek obravnava takšne izključene zadeve, ga bo sodišče, ki ga je prejelo, moralo po uradni dolžnosti zavrnilo, saj ne spada na področje uporabe evropskega postopka v sporih majhne vrednosti.

2.1.3.2 Področja, ki so posebej izključena s členom 2(2)

Poleg tega Uredba določa, da se ne uporablja za nekatere druge posebne zadeve, za katere se šteje, da spadajo pod pojem civilnih in gospodarskih zadev. Te izključitve, ki so obsežnejše in drugačne od tistih, ki so zajete v uredbi o evropskem nalogu za izvršbo in uredbi o postopku za evropski plačilni nalog, so podrobno določene v členu 2(2) ter prikazane v naslednjem okvirčku.

- (a) status ali pravna sposobnost fizičnih oseb;
- (b) premoženjske pravice iz zakonske zveze, oporoke in dedovanja ter preživitvene obveznosti;
- (c) stečaj, postopki v zvezi z likvidacijo plačilno nesposobnih družb ali drugih pravnih oseb, postopki prisilne poravnave in podobni postopki;
- (d) socialna varnost;
- (e) arbitraža;
- (f) delovno pravo;
- (g) najem ali zakup nepremičnin, razen tožb z denarnimi zahtevki; ali
- (h) kršitve zasebnosti in osebnostnih pravic, vključno z obrekovanjem.

2.1.4 Predmet urejanja – vključena področja

2.1.4.1 Civilne in gospodarske zadeve – splošno

Predmet urejanja, ki spada na materialno področje uporabe evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, se nanaša predvsem na *civilne in gospodarske zadeve*. Kot je določeno v členu 2(1), za uporabo Uredbe pomen tega izraza ni odvisen od sodišča, ki odloča o zahtevku, ali nacionalne zakonodaje katere koli države članice. Prav tako ga je treba razumeti v skladu z neodvisno razlago besed, kot se uporablja v drugih instrumentih EU, vključno z uredbo Bruselj I, uredbo o evropskem nalogu za izvršbo in uredbo o evropskem plačilnem nalogu.

2.1.4.2 Pomen civilnih in gospodarskih zadev

Izraz ni opredeljen v Uredbi, vendar se na splošno razume, da je treba razlikovati med civilnimi zadevami na eni strani in zadevami javnega prava na drugi. Sodišče Evropske unije je izreklo številne sodbe, ki določajo obseg in učinke tega razlikovanja v okviru različnih instrumentov. Kljub razlikovanju je Sodišče razsodilo, da obstajajo nekatere zadeve javnega prava, za katere se vseeno šteje, da spadajo med civilne in gospodarske zadeve. To je do neke mere odvisno od odločitev, ki jih je sprejelo Sodišče v razlagi drugih instrumentov, zlasti Uredbe Bruselj I in njene predhodnice Bruseljske konvencije. Podrobnosti o teh odločitvah so navedene v odstavku 2.1.5.

2.1.5 Civilne in gospodarske zadeve – razlaga Sodišča Evropske unije

2.1.5.1 Samostojen pomen

V številnih primerih je Sodišče Evropske unije razsodilo, da za zagotovitev, da so pravice in obveznosti, ki izhajajo iz ustreznih instrumentov, enakovredne in enotne, izraza „civilne in gospodarske zadeve“ ni mogoče razlagati v zvezi s samo enim pravnim sistemom, temveč mu je treba določiti samostojen pomen, ki izhaja iz ciljev in ureditve zakonodaje EU ter splošnih načel, ki izhajajo iz korpusa nacionalnih pravnih sistemov kot celote. Sodišče je na splošno menilo, da sta pri odločitvi, ali je spor civilne ali gospodarske narave, pomembna dva elementa:

- predmet spora in s tem osnova ter narava ukrepa; in
- vključene stranke in narava odnosa med njimi.

Za primer stališča Sodišča EU o tem vprašanju glej zadevo *Apostolides proti Orams*⁽¹⁷⁾, v kateri je Sodišče povzelo stališče z naslednjimi besedami:

„[...] Ker je treba v kar največji meri zagotoviti enakost ter enotnost pravic in obveznosti, ki za države pogodbenice in zainteresirane osebe izhajajo iz Uredbe št. 44/2001, „civilnih in gospodarskih zadev“ ni mogoče razlagati kot preprosto napotitev na notranje pravo ene ali druge zadevne države. Navedeni pojem je treba šteti za samostojen pojem, ki ga je treba razlagati s sklicevanjem na, po eni strani, cilje in ureditev Uredbe, in po drugi strani, na splošna načela, ki izhajajo iz nacionalnih pravnih ureditev. Samostojna razlaga pojma „civilne in gospodarske zadeve“ privede do tega, da so nekatere sodne odločbe zaradi narave pravnega razmerja med strankama ali zaradi predmeta spora izključene iz področja uporabe Uredbe št. 44/2001 [...]“.

⁽¹⁷⁾ Zadeva C-420/07, ZDl. 2009, str. I-3571, zlasti točki 41 in 42, v kateri sta bili med drugim navedeni zadeva LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co. KG proti Eurocontrol (C-29/76, Recueil 1976, str. 1541) in novejša zadeva Lechouritou proti Dimosio tis Ornospondiakis Dimokratias tis Germanias (C-292/05, ZDl. 2007, str. I-1519).

2.1.5.2 Ukrepi, ki vključujejo javni organ

Za ukrepe, ki vključujejo javni organ, je Sodišče določilo, da zadeva ni „civilna ali gospodarska“, če zadeva spor med javnim organom in fizično osebo, ko javni organ nastopa kot izvajalec javnih pooblastil. Sodišče zato razlikuje med ukrepi, znanimi kot *acta iure imperii*, ki se v nobenem primeru ne razumejo kot pojem „civilne in gospodarske zadeve“ za uporabo evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, in *acta iure gestionis*, ki so na splošno dejavnosti gospodarske narave, ki jih izvaja država in so vključeni v navedeni pojem. Sodišče Evropske unije se je glede tega vprašanja opredelilo v zadevi *Apostolides* ⁽¹⁸⁾:

„[...] Sodišče je tako menilo, da čeprav določeni spori med javnim organom in posameznikom lahko spadajo pod navedeni pojem, pa je drugače, kadar javni organ ravna v okviru izvajanja državne oblasti [...]. Izvajanje suverenih pravic državne oblasti s strani ene pravnice, ker ta izvaja pooblastila, ki odstopajo od splošnih pravil, veljavnih v razmerjih med posamezniki, namreč ta spor izključuje iz civilnih in gospodarskih zadev [...]“

2.1.5.3 Nekatere zadeve Sodišča EU, ki prikazujejo razlikovanje

Razlikovanje med zadevami, ki ne spadajo pod pojem „civilnih in gospodarskih“, ter tistimi, ki spadajo, v praksi ni vedno enostavno. Sodišče EU je to proučilo v številnih posebnih zadevah, ki so podane v okvirčku na naslednji strani.

⁽¹⁸⁾ Glej opombo 17.

Nekatere zadeve Sodišča EU, ki prikazujejo razlikovanje**Zahtevki, za katere je Sodišče EU presodilo, da so „civilni in gospodarski“:**

Sonntag proti Waidmann (zadeva C-172/91, Recueil 1993, str. I-1963): zahtevek za nadomestilo škode posamezniku, ki je posledica kaznivega dejanja, je civilne narave. Vendar tak zahtevek ne spada v področje uporabe pojma „civilne ali gospodarske zadeve“, če se mora povzročitelj škode obravnavati kot javni organ, ki je nastopal v zvezi z izvajanjem javnih pooblastil (v navedeni zadevi se ni štel, da učitelj, ki nadzoruje dijake, „izvaja javna pooblastila“);

Verein für Konsumenteninformation proti Karl Heinz Henkel (zadeva C-167/00, Recueil 2002, str. I-8111): zahtevek kot preventivni ukrep organizacije za varstvo potrošnikov, da se prepreči, da bi trgovci v pogodbah s posamezniki uporabljal nepošteno pogodbeno pogoje;

Gemeente Steenbergen proti Baten (zadeva C-271/00, Recueil 2002, str. I-10489): zahtevek uveljavlja regresno pravico, s katerim želi javni organ od osebe zasebnega prava izterjati znesek, ki ga je plačal v obliki socialne pomoči razvezanemu zakoncu in otroku, če so osnova in podrobna pravila vložitve zahtevka urejena s splošnimi

predpisi v zvezi s prežिवninskimi obveznostmi. Vendar če zahtevek v okviru uporabe regresne pravice temelji na določbah, s katerimi zakonodajalec na javni organ prenese pravico, navedeni zahtevek ne more spadati pod „civilne zadeve“;

Préservatrice foncière TIARD SA proti Staat der Nederlanden (zadeva C-266/01, Recueil 2003, str. I-4867): zahtevek, s katerim država od osebe zasebnega prava zahteva izvršitev zasebnopravne poroštvene pogodbe, sklenjene zato, da bi lahko tretja oseba zagotovila jamstvo, ki ga zahteva in opredeljuje ta država, je zajet s pojmom „civilne in gospodarske zadeve“, če v okviru pravnega razmerja med upnikom in porokom, kakršno izhaja iz poroštvene pogodbe, država ne izvaja pooblastil, ki odstopajo od pravil, ki veljajo za razmerja med osebami zasebnega prava;

Frahuil SA proti Assitalia (zadeva C-265/02, Recueil 2004, str. I-1543): zahtevek subrogacije po zakonu proti uvozniku, ki je dolgoval carinske dajatve, ki ga vložijo porok, ki je navedene dajatve plačal carinskim organom v okviru izpolnjevanja poroštvene pogodbe, v kateri se je zavezal, da bo jamčil za plačilo zadevnih terjatev carinskim organom s strani špediterja, kateremu je glavni dolжник prvotno naročil, naj plača dolg, je treba obravnavati v smislu pojma „civilne in gospodarske zadeve“;

Apostolides (glej zgoraj): zahtevek za priznanje in izvršitev odločbe za plačilo odškodnine za nezakonito posedovanje zemljišča, izročitev navedenega zemljišča, njegovo obnovo v prvotno stanje in prenehanje kakršnih koli drugih nezakonitih posegov; postopek v glavni stvari poteka med posamezniki in zahtevek ni vložen proti ravnanju ali postopkom, ki vključujejo izvajanje javnih pooblastil ene od strank v zadevi, temveč proti dejanjem posameznikov;

Realchemie Nederland BV proti Bayer CropScience AG (zadeva C-406/09, ZOdL 2011): zahtevek za priznanje in izvršitev odločbe o naložitvi globe, da se zagotovi skladnost s sodbo, izdano na področju civilnih in gospodarskih zadev, in sicer kršitev pravice intelektualne lastnine, ki je zasebna pravica delniške družbe.

Zahtevki, za katere je Sodišče EU presodilo, da niso „civilni in gospodarski“:

LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co. KG proti Eurocontrol, glej zgoraj: zahtevek s strani javnega organa, ki je bil ustanovljen z mednarodno pogodbo, za povrnitev stroškov od osebe zasebnega prava za uporabo opreme in storitev, kjer je bila taka uporaba obvezna, stroški pa so bili določeni enostransko;

Nizozemska država proti Reinhold Rüffer (C-814/79, Recueil 1980, str. 3807): zahtevek javnega organa, odgovornega za nadzor javnih plovnih poti pri izvajanju javnih pooblastil, ki lastnika ladje toži za kritje stroškov, nastalih med odstranitvijo razbitin iz takšnih plovnih poti;

Lechouritou proti Dimosio tis Omospondiakis Dimokratias tis Germanias,⁽¹⁹⁾ glej zgoraj: zahtevek zastopnikov žrtev in preživelih, ki od zadevne države zahtevajo odškodnino za vojni pokol, ki so ga zakrivile vojaške sile.

⁽¹⁹⁾ Glej opombo 17.

2.2 Področje uporabe Uredbe – geografsko področje uporabe

2.2.1 Splošno geografsko področje uporabe

Uredba o evropskem postopku v sporih majhne vrednosti se uporablja v vseh državah članicah EU, razen Danske.

2.2.2 Čezmejni primeri - splošno

Evropski postopek v sporih majhne vrednosti velja le za primere, opredeljene kot „čezmejne primere“, v katerih ima vsaj ena od strank stalno ali običajno prebivališče v državi članici, ki ni tista, v kateri je sodišče, kjer poteka postopek; za opredelitev glej člen 3(1). S členom 3(3) je določeno, da je ustrezen trenutek za določitev, ali gre za čezmejno zadevo, datum, na katerega pristojno sodišče prejme obrazec zahtevka. Treba je opozoriti, da mora biti dejanska podlaga tega pogoja navedena v zahtevku, in sicer v odstavku 5 obrazca zahtevka A.

2.2.2.1 Tožniki, ki niso iz držav EU

Glede na opredelitev „čezmejni“ in ob upoštevanju določb glede pristojnosti Uredbe Bruselj I lahko v določenih okoliščinah tožnik s stalnim ali običajnim prebivališčem v državi, ki ni država članica EU, uporabi evropski postopek v sporih majhne vrednosti zoper toženca s stalnim ali običajnim prebivališčem v EU. To bi veljalo v primeru, ko ima toženec stalno ali običajno prebivališče v državi članici, ki ni država članica pristojnega sodišča, saj se v tem primeru stranka ne nahaja v isti državi kot sodišče, s čimer so izpolnjeni pogoji iz člena 3(1).

2.2.2.2 Toženci, ki niso iz držav EU

Tudi tožnik s stalnim ali običajnim prebivališčem v državi članici EU, ki ni država članica, v kateri se nahaja pristojno sodišče, lahko vložijo zahtevek v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti proti tožencu s stalnim ali običajnim prebivališčem zunaj EU. Osnova, na kateri bo sodišče v EU lahko pristojno za določen primer, je določena v ustreznem instrumentu EU, na primer v Uredbi Bruselj I.

2.3 Uporaba – čas

Uredba o evropskem postopku v sporih majhne vrednosti od 1. januarja 2009 velja za vse države članice EU, razen za Dansko. Vendar pa je zahtevek v okviru postopka mogoče vložiti, tudi če se nanaša na obdobje pred navedenim datumom, pod pogojem, da terjatev še ni zastarala ali da se kakršni koli zastaralni roki, ki se uporabljajo za zahtevek, še niso iztekli v skladu s pravom, ki se uporablja.

2.4 Povezava z drugimi instrumenti EU

2.4.1 Uredba Bruselj I⁽²⁰⁾

2.4.1.1 Pravila o pristojnosti

Uredba o evropskem postopku v sporih majhne vrednosti ne vsebuje nikakršnih pravil glede pristojnosti, zato se za določitev pristojnosti sodišč v različnih državah članicah EU in državah, ki niso članice EU, uporabijo pravila iz Uredbe Bruselj I. Kar zadeva nadaljnjo razlago delovanja evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, je ta navedena v odstavku 3.1.1, v oddelku, ki obravnava začetek postopka.

⁽²⁰⁾ Glej Uredbo Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah („Bruselj I“), (UL L 12, 16.1.2001, str. 1). Pripravlja se sprememba te uredbe na podlagi predloga Evropske komisije, ki pa ga morata potrditi še Svet in Evropski parlament

2.4.1.2 Priznavanje in izvrševanje sodb

Ena od ključnih značilnosti evropskega postopka v sporih majhne vrednosti je odprava eksekvatur⁽²¹⁾, kar pomeni, da se sodba, izdana v postopku, prizna in se lahko izvrši v drugi državi članici EU, brez potrebe, da imetnik odločbe pridobi razglasitev izvršljivosti, kot to zahtevajo pravila o priznavanju in izvrševanju iz Uredbe Bruselj I. Ločen postopek za izvrševanje je določen z Uredbo, kar je v tem vodniku opisano v odstavku 8.2, v poglavju, ki obravnava navedeno temo. Treba je opozoriti, da so določbe glede priznavanja in izvrševanja iz Uredbe Bruselj I še vedno na voljo za izvršbo sodbe, izrečene v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, izbira, kateri postopek uporabiti, pa je na strani osebe, ki je dobila sodbo.

⁽²¹⁾ V ta namen se izraz „odprava eksekvatur“ nanaša na prenehanje uporabe vmesnih ukrepov iz Uredbe Bruselj I, zlasti potrebe po uporabi razglasitve izvršljivosti. Po sprejetju Uredbe št. 1215/2012 („nova uredba Bruselj I“) se z 10. januarjem 2015 odpravi postopek eksekvatur za odločbe, ki spadajo v njeno področje uporabe.

2.4.2 Uredba o vročanju⁽²²⁾ in uredba o pridobivanju dokazov

Obe uredbi se lahko uporabita v evropskem postopku v sporih majhne vrednosti, saj se na splošno uporabljata za civilne postopke, v katerih se dokumenti pošljejo iz ene države članice EU v drugo, kar velja tudi za pridobivanje dokazov. Vendar pa Uredba vsebuje nekatere določbe v zvezi z vročitvijo dokumentov in pridobivanjem dokazov, ki prevladujejo nad splošnimi določbami iz drugih instrumentov. Prav tako vsebuje nekatere določbe o vročitvi dokumentov, ki izhajajo iz uredbe o evropskem nalogu za izvršbo, ki prav tako prevladujejo nad pravili iz uredbe o vročanju, če se ta razlikujejo.

2.4.3 Uredba o evropskem nalogu za izvršbo in uredba o postopku za evropski plačilni nalog

2.4.3.1 Podobnosti in razlike evropskega postopka v sporih majhne vrednosti

Do določene mere je ti dve uredbi mogoče združiti skupaj z evropskim postopkom v sporih majhne vrednosti, saj si delijo nekatere ključne

značilnosti, kot so poenostavljena pravila priznavanja in izvrševanja z odpravo eksekviture ter določba o ponovnem pregledu odločitev in potrdil, izdanih v skladu z ustreznimi postopki, v katerih niso bili izpolnjeni določeni minimalni standardi. V ta namen si, poleg vprašanj vročanja iz prejšnjega pododstavka, uredba o evropskem postopku v sporih majhne vrednosti od uredbe o evropskem nalogu za izvršbo „izposoja“ nekatera pravila glede ponovnega pregleda odločitev, ki se uporabljajo za evropski postopek v sporih majhne vrednosti.

Druga skupna lastnost teh treh uredb je, da v praksi uvajajo načelo vzajemnega priznavanja sodnih odločb v civilnih zadevah. Njihov glavni cilj je poenostavitev in pospešitev čezmejnega priznavanja in izvajanja pravic upnikov v Evropski uniji. V zvezi s tem prispevajo k oblikovanju dejanskega območja pravice v Evropski uniji in izvajanju enotnega trga. Vsaka od uredb ima drugačno področje uporabe — vseh se ne da uporabiti v vseh čezmejnih civilnih zadevah.

Čeprav so si te tri uredbe podobne, pa med njimi obstaja zelo pomembna razlika. Evropski postopek v sporih majhne vrednosti, za razliko od evropskega naloga za izvršbo in evropskega plačilnega naloga, obravnava sporne in nesporne zahtevke. Zato mora morebitni tožnik na začetku sprejeti odločitev, kateri postopek je najbolje uporabiti, ta odločitev pa bo v veliki meri odvisna od dejanskih okoliščin posameznega primera, zlasti če je verjetno, da bo zahtevke izpodbijan, in seveda od vrednosti zadevnega zahtevka.

⁽²²⁾ Uredba (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah (UL L 324, 10.12.2007, str. 79) in Uredba Sveta (ES) št. 1206/2001 o sodelovanju med sodišči držav članic pri pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah (UL L 174, 27.6.2001, str. 1).

2.4.3.2 Primerjava uporabe evropskega naloga za izvršbo, evropskega plačilnega naloga in evropskega postopka v sporih majhne vrednosti

Evropski nalog za izvršbo je primeren samo, če obstaja potreba za izvršbo sodne odločbe v zvezi z nespornim zahtevkom, na primer na podlagi sodne poravnave ali kadar je obveznost določena v javni listini, ki je izvršljiva v državi članici izvora. Kaj je v tem pomenu nesporni zahtevek, je opredeljeno v uredbi o evropskem nalogu za izvršbo; načeloma gre za primer, v katerem dolжник ni nikoli ugovarjal zahtevku, sodna odločba pa je bila izrečena v njegovi nenavzočnosti ali kot zamudna sodba, ali pa je dolжник sprva ugovarjal zahtevku, pozneje pa ugovor umaknil.

Postopek za evropski plačilni nalog je zlasti primeren za tožnika za vložitev zahtevka, ki se ne izpodbija. Tožnik vloži vlogo pri sodišču, ki v primeru, da vlogo sprejme, izda plačilni nalog in ga vroči tožencu, ki lahko nato vloži ugovor. Vendar se sodni postopek ne nadaljuje v okviru evropskega plačilnega naloga, ker če toženec vloži ugovor zoper evropski plačilni nalog, se primer ne obravnava več v okviru evropskega plačilnega naloga, temveč se namesto tega obravnava v skladu s pravili običajnega civilnega postopka. Če toženec po vročitvi naloga ne vloži ugovora, lahko tožnik sprejme take izvršilne ukrepe, kot so potrebni za zagotovitev plačila. Primeren je zlasti za uporabo

v primerih, ko se tožniki ukvarjajo z več zahtevki, kot je to v primeru oskrbe z energijo in podobnih dejavnosti, ko se zahteva plačilo od strank, ki ne plačujejo.

Medtem ko je področje uporabe evropskega naloga za izvršbo in evropskega plačilnega naloga podobno, pa je razlika med njima ta, da evropski nalog za izvršbo potrjuje rezultat nacionalnega postopka kot primernega za izvršbo v drugi državi članici, medtem ko je evropski plačilni nalog samostojni postopek EU, ki je podoben v vseh državah članicah. Upnik se mora odločiti, katerega od teh postopkov uporabiti za izterjavo zahtevka, ki ni sporen oziroma verjetno ne bo sporen. Evropski plačilni nalog je zlasti uporaben za upnika, ki želi izterjati zahtevke v številnih državah članicah, ker mora razumeti samo en postopek in ne različnih postopkov nacionalnih sistemov vseh zadevnih držav članic.

Evropski postopek v sporih majhne vrednosti je treba razlikovati od drugih dveh postopkov, saj je na voljo za sporne in nesporne zahtevke, kjer vrednost zahtevka ne presega 2 000 EUR; zato je postopek na voljo za čezmejne primere, kjer se tak zahtevek izpodbija. Kadar tožnik meni, da zahtevek ne bo izpodbijan, je verjetno boljša možnost uporabe evropskega plačilnega naloga, ki je edini posebni samostojni postopek EU, ki je na voljo za čezmejne zahtevke v vrednosti nad 2 000 EUR.

2.4.4 Drugi instrumenti EU

Upoštevat je treba, da obstajajo različni instrumenti EU, ki se uporabljajo za uveljavljanje zahtevkov v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti pod lastnimi pogoji zaradi materialnega področja uporabe Uredbe. Dva primera sta uredbi Rim I in Rim II o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja oziroma za nepogodbene obveznosti. Pravila, določena v eni od teh uredb, določajo, katero pravo se bo uporabilo za zahtevek v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti ali za zahtevek v okviru katerega koli drugega postopka.

Tisti, ki uveljavljajo zahtevke v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, morajo upoštevati tudi, da lahko glede na poseben predmet zahtevka obstajajo tudi drugi instrumenti EU, ki se lahko uporabijo za zadevni predmet. Zahtevek je lahko na primer v okviru instrumentov EU za varstvo potrošnikov in če je temu tako, lahko določbe teh instrumentov vplivajo na pravice in obveznosti strank v postopku, če gre za sporni zahtevek.

2.5 Povezava z nacionalno zakonodajo

2.5.1 Nacionalno procesno pravo

Nacionalna zakonodaja ima pomembno vlogo v evropskem postopku v sporih majhne vrednosti na dva načina. Prvič, kar zadeva sam postopek, Uredba določa, da razen če je v Uredbi določeno drugače, evropski postopek v sporih majhne vrednosti ureja procesno pravo države članice, v kateri teče postopek. Drugič, Uredba vsebuje posebne določbe, da se nacionalna zakonodaja uporabi v nekaterih določenih fazah postopka. Primeri teh so, ali je vloženo pravno sredstvo zoper sodbo, izdano v evropskem postopku v sporih majhne vrednosti, in primer, kadar nasprotna tožba presega finančno omejitev, ki velja za evropski postopek v sporih majhne vrednosti⁽²³⁾. Prav tako je treba uporabiti nacionalno procesno pravo ob upoštevanju ciljev postopka, kakor je določeno v uvodni izjavi (7) Uredbe. Treba se je zavedati, da ne samo, da se nacionalno procesno pravo ne sme uporabljati v nasprotju z evropskim postopkom v sporih majhne vrednosti, temveč bi ga bilo treba uporabljati tako, da se izboljša doseganje namena evropskega postopka v sporih majhne vrednosti.

⁽²³⁾ Glej odstavek 9.2 glede informacij, ki jih je treba zagotoviti o nacionalnem procesnem pravu za namene evropskega postopka v sporih majhne vrednosti.

2.5.2 Nacionalno materialno pravo

Poleg teh splošnih procesnopравnih vprašanj bo nacionalno materialno pravo verjetno treba uporabiti za predmet kakršnega koli zahtevka. Vendar pravo, ki se uporablja, morda ne bo pravo države članice, v kateri je sodišče, ki odloča o zahtevku, kar je odvisno od tega, katero pravo se uporabi v skladu z ustreznimi pravili veljavnih pravnih aktov.

TRETJE POGLAVJE

Začetek postopka

3.1 Sodišča, pristojna za sprejem zahtevka

Ker so v skladu s členom 11 Uredbe države članice dolžne zagotoviti, da stranke lahko dobijo praktično pomoč pri izpolnjevanju obrazcev, bi morala biti taka pomoč, kar zadeva izpolnjevanje obrazca zahtevka in vseh drugih obrazcev, na voljo v vseh državah članicah.

3.1.1 Tožnik mora v obrazcu zahtevka utemeljiti pristojnost

Pravila, ki določajo, pri katerem sodišču bi bilo treba vložiti zahtevek v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, so na voljo na ravni EU in na nacionalni ravni. Pravila EU o pristojnosti določajo pristojnosti med sodišči držav članic, v vsaki državi članici pa lokalni nacionalni predpisi določajo, pri katerem sodišču bi bilo treba vložiti zahtevek v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti. To je pomembno vprašanje za tožnike, saj mora biti v skladu s členom 4(1) Uredbe obrazec zahtevka vложен pri sodišču, ki je stvarno pristojno za obravnavo zahtevka. Zato mora tožnik izpolniti del 4 obrazca zahtevka in utemeljiti izbrano pristojnost. Praktična pomoč pri izpolnjevanju obrazcev bi morala biti na voljo v vseh državah članicah, saj so s členom 11 zavezane, da strankam zagotovijo pomoč pri izpolnjevanju obrazca zahtevka in drugih obrazcev.

3.1.2 Pravila EU o pristojnosti

Pravila, ki se uporabljajo, so predpisana z Uredbo Bruselj I. To pomeni, da je za ugotovitev, pri katerem sodišču bi bilo treba vložiti zahtevek, treba upoštevati, katero pravilo ali pravila o pristojnosti se uporabljajo v sporu, na katerem temelji zahtevek. Pravilo ali pravila, ki se uporabijo, so odvisna od posameznih značilnosti vsakega primera; ena temeljnih razlik je, ali zahtevek izhaja iz pogodbenih ali nepogodbenih obveznosti, kot je obveznost, ki nastane zaradi krivde ali malomarnosti toženca, ki je povzročil izgubo, škodo ali škodo tožeči stranki.

Da bi lahko točno ugotovili, katero sodišče ali sodišča so pristojna za obravnavo primera v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, mora biti bodočemu tožniku omogočen dostop do informacij o nacionalnih pravilih o pristojnosti držav članic. V mnogih državah članicah obstajajo spletne strani, kjer so te informacije na voljo. V skladu z Uredbo so države članice zavezane Evropski komisiji posredovati podrobnosti o tem, katera sodišča so pristojna za obravnavo primera v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, in te podatke je posledično treba dati na voljo javnosti.

Zato so take informacije na voljo na evropskem portalu e-pravosodje, ki omogoča dostop do spletne strani Evropskega pravosodnega atlasa, ki zagotavlja informacije o nacionalni zakonodaji držav članic⁽²⁴⁾.

⁽²⁴⁾ Povezavi na portal e-pravosodje in spletno stran atlasa sta navedeni na koncu tega vodnika.

3.1.2.1 Pristojnost v primerih, ki vključujejo potrošnike

Uredba Bruselj I določa posebna pravila o pristojnosti, ki se uporabljajo za primere, ki vključujejo potrošnike. Potrošnik je opredeljen kot oseba, ki ne deluje za poslovne namene. Katera pravila iz Uredbe Bruselj I veljajo, je zlasti pomembno pri ugotavljanju pristojnosti, ko gre za zahtevek potrošnika, na primer, zoper podjetje. V nekaterih okoliščinah lahko potrošnik zahtevek vloži pri sodišču v državi članici, kjer ima stalno ali običajno prebivališče in ki je pristojno za evropski postopek v sporih majhne vrednosti v skladu z nacionalnimi predpisi. V mnogih primerih bo to sodišče v njegovem domačem kraju ali mestu. To je pomembno tudi za druge vrste primerov, ki vključujejo potrošnike, vključno s primeri, ko podjetje vloži zahtevek zoper potrošnika, posamezen „potrošnik“ zoper drugega potrošnika, kakor tudi terjatve med podjetji.

3.1.2.2 Pravila Uredbe Bruselj I o pristojnosti v zvezi s potrošniki

Členi 15 do 17 Uredbe Bruselj I vsebujejo posebna pravila v zvezi s pristojnostjo za potrošniške pogodbe. Ta pravila ne nadomeščajo drugih pravil iz Uredbe, vendar potrošnikom zagotavljajo dodatno izbiro kraja vložitve zahtevka.

Če gre pri pogodbi za:

- prodajo blaga na kredit z obročnim odplačevanjem;
- posojilo ali drug kredit z obročnim odplačevanjem, ali
- pogodbo, ki jo je potrošnik sklenil s podjetjem, ki opravlja poslovne dejavnosti v državi članici ali na kakršen koli način usmerja take dejavnosti, kot je oglaševanje, v državo članico, v kateri ima potrošnik stalno prebivališče,

lahko potrošnik na podlagi pogodbe vloži zahtevek:

- pri sodiščih države članice, kjer ima podjetje svoj sedež, ali
- pri sodiščih države članice, kjer ima potrošnik stalno prebivališče,

podjetje pa lahko vloži zahtevek na podlagi pogodbe s potrošnikom samo pri sodiščih države članice, kjer ima potrošnik stalno prebivališče. V vsakem primeru se lahko pri sodišču, pred katerim poteka prvotni postopek, vloži nasprotna tožba.

Teh ureditev pristojnosti ni mogoče spreminjati z dogovorom med potrošnikom in podjetjem, razen če:

- je bil dogovor sklenjen po nastanku spora, ki je predmet zahtevka;
- tak dogovor potrošniku omogoča, da vloži zahtevek pri sodiščih, ki niso navedena v pravilih, ali
- je dogovor sklenjen med potrošnikom in podjetjem, ki imata oba stalno prebivališče oziroma sedež v isti državi članici, in določa pristojnost sodišč te države članice ter ni v nasprotju s pravom zadevne države članice.

Opombe:

1. Če je pogodba, na kateri temelji zahtevek, sklenjena med potrošnikom in podjetjem, ki nima sedeža v isti državi članici, v kateri ima potrošnik stalno prebivališče, ima pa podružnico, predstavništvo ali poslovno enoto v eni od držav članic, ter spor izvira iz dejavnosti te podružnice, predstavništva ali poslovne enote, se šteje, da ima podjetje sedež v isti državi članici kot potrošnik.

2. Posebna pravila o potrošniških pogodbah na splošno ne veljajo v primeru prevoznih pogodb; vendar pa se uporabljajo za pogodbe, po katerih cena vključuje kombinacijo prevoza in namestitve, na primer pri počitniških paketih.

3.1.3 Lokalna ali „nacionalna“ pravila o pristojnosti

Ko tožnik določi, katero pravilo ali pravila Uredbe Bruselj I se uporabljajo in katera sodišča v kateri državi članici ali državah članicah so pristojna, da bi se odločil, pri katerem sodišču je treba vložiti zahtevek v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, mora proučiti tudi notranja pravila v državi članici, katere sodišča so pristojna v skladu s predpisi EU, da bi ugotovil, katero sodišče ali sodišča so lahko pristojna v skladu z lokalno nacionalno zakonodajo za obravnavanje zahtevkov v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti. Položaj je v državah članicah različen, saj ta ni urejen na ravni EU.

V tistih državah članicah, kjer obstaja nacionalni postopek v sporih majhne vrednosti ali podoben postopek, so sodišča, ki so zanj pristojna, pogosto pristojna tudi za evropski postopek v sporih majhne vrednosti. V drugih državah članicah obstajajo posebna pravila, ki določajo, katero sodišče naj bi obravnavalo zahtevek v evropskem postopku v sporih majhne vrednosti, medtem ko v nekaterih državah članicah obstajajo različne možnosti glede na predmet zahtevka.

Zato pa so potrebne informacije o notranjih predpisih držav članic. V mnogih državah članicah so urejene spletne strani, kjer so takšne informacije na voljo, v skladu z uredbo o evropskem postopku v sporih majhne vrednosti pa so države članice tudi obvezane, da te informacije posredujejo Evropski komisiji, ki jih tudi objavi.

Te dodatne informacije so na voljo na evropskem portalu e-pravosodje, ki omogoča dostop do teh informacij prek spletne strani Evropskega pravosodnega atlasa, ki vsebuje posodobljene informacije o notranji zakonodaji v državah članicah⁽²⁵⁾.

3.2 Uporaba obrazca zahtevka

Kot je bilo že navedeno v tem vodniku, je namen evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, da bi ta potekal pretežno v pisnem postopku. Zato je postopek treba začeti z uporabo obrazca zahtevka, ki je predpisan z Uredbo in je kot obrazec A del Priloge I k navedeni uredbi. Države članice morajo v skladu s členom 4(5) Uredbe zagotoviti, da je obrazec zahtevka dostopen na vseh sodiščih, na katerih se lahko začne evropski postopek v sporih majhne vrednosti. Poleg tega morajo države članice v skladu s členom 11 zagotoviti, da je strankam pri izpolnjevanju obrazcev zagotovljena pomoč. Povezava do elektronske različice obrazca zahtevka v vseh uradnih jezikih EU je na voljo na koncu tega vodnika. Obrazec zahtevka vsebuje navodila o tem, katere podatke mora tožnik navesti; ta navodila je treba natančno upoštevati. Omeniti je treba dva posebna vidika, ki si zaslužita posebno pozornost, in sicer ocenjevanje samega zahtevka in vprašanje, kako obravnavati obresti, povezane z zahtevkom.

⁽²⁵⁾ Povezavi na portal e-pravosodje in spletno stran atlasa sta navedeni na koncu tega vodnika.

3.2.1 Ocenjevanje zahtevka

3.2.1.1 Navedba zahtevka

Ocenjevanje osnove zahtevka in njegov znesek sta potrebna za izpolnitev dela 8 obrazca A – „Podatki o zahtevku“, kadar je zahtevek naveden, ter za ugotovitev, ali zahtevek dejansko spada v finančno omejitev evropskega postopka v sporih majhne vrednosti. Kar zadeva prvo vprašanje, je zelo pomembno, da je vsak posamezen element zahtevka, ter osnova zahtevka, čim bolj jasno opredeljen, saj je treba upoštevati, da se toženec lahko odloči za zavrnitev zahtevka. Dejansko osnovo zahtevka, ki se navede v polju 8 obrazca zahtevka, je treba podpreti s toliko pisnega gradiva, kot je potrebno, da bi sodišče, ki prejme zahtevek, lahko določilo vrednost zahtevka, osnovo zahtevka in dokaze, ki podpirajo zahtevek. V nasprotnem primeru obstaja tveganje, da sodišče zavrne zahtevek kot neutemeljen ali pa od tožnika zahteva dodatne informacije, s čimer se postopek zavleče.

3.2.1.2 Vrednost zahtevka

Glede vrednosti zahtevka je treba upoštevati, da se pri finančni omejitvi ne upoštevajo nobeni stroški, izplačila in obresti, ki se prištejejo glavnemu zahtevku. Če glavni zahtevek vsebuje več elementov, jih je treba navesti ločeno, vendar če skupna vrednost vseh elementov presega finančno omejitev, zahtevek ne bo obravnavan v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti⁽²⁶⁾.

3.2.2 Obravnava obresti

Čeprav se zahtevek oceni, ne da bi pri tem upoštevali zahtevane obresti, pa je vseeno treba navesti znesek ali stopnjo obresti in osnovo, na kateri so obresti nastale ali izvirajo iz glavnega zahtevka; te podatke je treba navesti v polju 7 v odstavku 7.4. Vendar če glavni zahtevek temelji na zahtevi za plačilo obresti, je to treba navesti v odstavku 7.1, vrednost zahtevka pa bo ocenjena na osnovi tega kot glavni zahtevek, čeprav gre za zahtevek za obresti. Tak primer bi lahko bil, če gre pri glavnem zahtevku za obresti na posojilo, katerega glavnico je tožena stranka povrnila.

⁽²⁶⁾ Treba se je zavedati, da bo finančna omejitev ponovno presojena in morda ne bo ostala na višini 2 000 EUR.

3.3 Stroški za vložitev zahtevka

V večini držav članic sodišča zaračunajo takso za sprejetje zahtevka v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti in zahtevka ne bodo obravnavala, dokler se taksa ne plača. To pomeni, da je najprej treba ugotoviti, ali sodišče, pri katerem je treba vložiti zahtevek, to je sodišče, ki je pristojno v skladu s predpisi EU in nacionalnimi predpisi, zahteva plačilo takse za vložitev zahtevka. Če je tako, potem je treba ugotoviti višino takse in način plačila. Tudi te informacije so lahko dostopne prek spletnih strani na lokalni ravni in strani Evropske pravosodne mreže/atlasa (glej odstavek 3.1.2). V vsakem primeru je treba način plačila kakršne koli takse navesti v polju 6 obrazca zahtevka, v katerem so navedene različne možnosti.

3.4 Priloge k obrazcu zahtevka

Ker naj bi bil evropski postopek v sporih majhne vrednosti pravzaprav pisni postopek, je skupaj z obrazcem zahtevka treba poslati vso potrebno spremno dokumentacijo v obliki dokumentarnih dokazil. Ti dokumenti jamčijo vrednost zahtevka, osnovo zahtevka in dokaze, na katere se bo mogoče sklicevati, če bo zahtevek izpodbijan, hkrati

pa je treba upoštevati dejstvo, da evropski postopek v sporih majhne vrednosti velja za sporne in nesporne zahtevke. Vse to je določeno v členu 4(1) Uredbe in v delu 8 obrazca zahtevka. Sodišče lahko sicer od tožnika zahteva dodatne informacije (glej odstavek 5.2), vendar če podatki, ki jih je prejelo skupaj z obrazcem zahtevka, skupaj s podatki, navedenimi na obrazcu zahtevka, ne zadostujejo za utemeljitev zahtevka, obstaja tveganje, da bo zahtevek zavrnjen. Zato je priporočljivo, da se ob vložitvi obrazca zahtevka posredujejo vse ustrezne informacije, saj se je treba vedno zavedati, da lahko obstaja potreba po prevodu in s tem povezani stroški.

3.5 Pošiljanje zahtevka sodišču

Uredba v členu 4(1) jasno določa, da se zahtevek lahko pošlje po pošti in prek kakršnih koli drugih komunikacijskih sredstev, kot sta telefaks ali elektronska pošta, ki so sprejemljiva za državo članico, v kateri se evropski postopek v sporih majhne vrednosti začne. Zato mora tožnik vedeti, katera sredstva sporočanja so sprejemljiva za sodišče, pri katerem je treba vložiti obrazec zahtevka za začetek postopka. To vprašanje je urejeno v okviru nacionalnih postopkov držav članic, informacije o tem pa bi morale biti dostopne na isti način kot druge informacije o nacionalnih postopkih.

Tožnik mora skrbno preučiti, katero spremno dokumentacijo in v kakšni obliki bo sodišče zahtevalo, zlasti dokumentarno in drugo gradivo, ki se lahko uporabi kot dokazilo. Nekatera sodišča ne sprejemajo kopij dokumentarnega gradiva (skeniranih ali drugačnih), sodišče pa lahko v skladu s svojimi nacionalnimi predpisi o dokazovanju zahteva izvirnike dokumentov. Odvisno od tega stališča v zvezi s tem je možno, da spremne dokumentacije ni mogoče poslati v elektronski obliki, tudi če bi sodišče lahko sprejelo zahtevek v elektronski obliki. Zaradi tega je smiselno, da se obrazec zahtevka z dokumentarnim gradivom pošlje v drugi obliki, ki je sprejemljiva za sodišče.⁽²⁷⁾

3.6 Jezik

V skladu s členom 6(1) je treba obrazec zahtevka vložiti v jeziku sodišča, kar velja tudi za opis spremne dokumentacije v delu 8.2 obrazca zahtevka. Za druge obrazce in dokumente glej tudi odstavek 4.7. V tistih državah članicah, kjer obstaja več „uradnih“ jezikov, je treba paziti na izbiro ustreznega jezika. Nekatere države članice sprejemajo zahtevke tudi v jeziku, ki ni „uradni“ jezik.⁽²⁸⁾ Upoštevati je treba tudi, da lahko tožena stranka zavrne vročitev obrazca zahtevka in dokumentov, če niso izpolnjeni ustrezni jezikovni pogoji; to je podrobneje pojasnjeno v odstavku 4.2 in v opombi 32. Treba je opozoriti, da če je za uporabo člena 6(3) nujen prevod, mora prevod zagotoviti in poravnati njegove stroške stranka, ki jo določi sodišče. Enako velja, če stranka ne sprejme stroščitve dokumenta, ker ta ni v ustreznem jeziku, kakor je določeno v členu 6(3).

⁽²⁷⁾ Medtem ko so nekatera sodišča pripravljena sprejeti obrazec zahtevka v elektronski obliki, za kar se bo morda v prihodnje odločilo še več sodišč, pa ni gotovo, ali ta sodišča lahko sprejmejo tudi priloženo dokumentarno gradivo v elektronski obliki. V Uredbi ni določeno nič, kar bi sodiščem preprečevalo sprejemanje vseh dokumentov v elektronski obliki, in upati je, da se bo to stanje sčasoma izboljšalo, saj bi to podprlo splošni cilj, da bi moral biti evropski postopek v sporih majhne vrednosti enostaven, hiter in stroškovno razmeroma ugoden za uporabnike.

⁽²⁸⁾ Informacije o tem, kateri jeziki se zahtevajo ali dovoljujejo, lahko najdete tudi na nacionalnih spletnih straneh ali na spletni strani Evropskega pravosodnega atlasa/mreže.

ČETRTO POGLAVJE

Potek postopka, potem
ko sodišče prejme zahtevek

4.1 Popravek ali dopolnitev obrazca zahtevka s strani tožnika

4.1.1 Sodišče preveri obrazec zahtevka

Ko sodišče prejme obrazec zahtevka in spremno dokumentacijo ter preden dokumente vroči tožencu, mora najprej preveriti, ali je obrazec ustrezno izpolnjen v skladu z zahtevami Uredbe. V nasprotnem primeru lahko zahteva, da tožnik dopolni ali popravi obrazec zahtevka oziroma zagotovi dodatne informacije ali dokumente, če pa meni, da je zahtevek neutemeljen ali popolnoma nesprijemljiv, lahko zahtevek zavrne. To je določeno v členu 4(4).

4.1.2 Sodišče tožnika obvesti o tem, ali je zahtevek izven področja uporabe evropskega postopka v sporih majhne vrednosti

Če sodišče meni, da zahtevek kljub ustrezni navedbi in dobri utemeljitvi ne sodi v področje uporabe Uredbe, tj. če njegov predmet v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti ne more biti osnova za zahtevek ali če vrednost zahtevka presega finančno omejitev evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, mora v skladu s členom 4(3) Uredbe o tem uradno obvestiti tožnika⁽²⁹⁾. Tožnik se lahko potem odloči, da bo zahtevek umaknil; če tega ne stori, mora sodišče v skladu s členom 4(3) nadaljevati z ustreznim nacionalnim postopkom.

⁽²⁹⁾ Če sodišče zahtevek sprejme, vendar ga v nadaljevanju obravnava v okviru primerne nacionalnega postopka, mora tudi o tej odločitvi obvestiti tožnika. Nekatere države članice imajo tudi v ta namen predpisan obrazec. V nekaterih državah članicah so poleg obrazcev, ki so določeni v Uredbi, predpisani tudi drugi obrazci, ki se uporabljajo v evropskem postopku v sporih majhne vrednosti.

4.1.3 Tožnik lahko zaprosi za pomoč pri izpolnjevanju obrazca zahtevka

Ker postopek za popravek zahteva dodaten čas, je v interesu tožnika vedno, da zagotovi, da je obrazec že na začetku ustrezno izpolnjen in poslan sodišču z vso potrebno spremno dokumentacijo. V zvezi s tem bi moralo biti tožniku omogočeno, da lahko zaprosi za pomoč pri izpolnjevanju obrazca, ki jo morajo v skladu s členom 11 zagotoviti države članice. V mnogih državah članicah to pomoč nudijo uslužbenci sodišča, vendar se ureditve razlikujejo.

4.1.4 Poziv tožniku, naj dopolni ali popravi obrazec zahtevka

Za tako zahtevo se uporabi obrazec B, ki je predpisan z Uredbo. Obrazec se lahko uporabi tudi, kadar obrazec zahtevka ni bil predložen v jeziku sodišča, da se od tožnika zahteva zagotovitev obrazca v pravilnem jeziku. V obrazcu sodišče določi rok, v katerem mora tožnik predložiti zahtevane informacije ali vnesti popravljen obrazec. Člen 14(2) Uredbe določa, da lahko sodišče ta rok v izjemnih okoliščinah podaljša. Če tožnik v navedenem roku tega ne naredi, če obrazec še vedno ni pravilno izpolnjen ali ni izpolnjen v ustreznem jeziku, se zahtevek lahko zavrne. Zavrnitev na tej osnovi ne odloča o vsebini terjatve, ki se lahko ponovno zahteva v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti ali v okviru ustreznega nacionalnega postopka.

4.2 Pošiljanje obrazca zahtevka tožencu

4.2.1 Sodišče pošlje kopijo obrazca zahtevka A in obrazca C

Ko sodišče odloči, da se zahtevek lahko obravnava v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, bodisi v izvorni obliki, kot jo je vložil tožnik, ali po popravku obrazca zahtevka oziroma zagotovitvi dodatnih informacij ali dokumentov, sodišče tožencu pošlje kopijo obrazca zahtevka in spremno dokumentacijo skupaj z obrazcem za odgovore C, na katerem sodišče izpolni prvi del ⁽³⁰⁾.

4.2.2 Rok

Sodišče mora dokumentacijo tožencu poslati v 14 dneh po prejemu pravilno izpolnjenega obrazca zahtevka za namen evropskega postopka v sporih majhne vrednosti. Navedeni rok začne teči od datuma prejema obrazca zahtevka, če popravek ali dodatne informacije niso bile potrebne, ali na poznejši datum, ki ustreza roku, ki je določen tako, da lahko tožnik popravi ali izpolni obrazec ter po potrebi zagotovi dodatne informacije.

⁽³⁰⁾ Paziti je treba na jezik obrazcev – glej odstavke 4.2.3 glede zahtev za vročitve; nekatera sodišča pošiljajo obrazce v jeziku sodišča in jeziku prejemnika.

4.2.3 Načini vročitve

4.2.3.1 Vročitev po pošti s povratnico – člen 13(1)

V skladu s členom 13(1) mora sodišče obrazec C skupaj s kopijo obrazca zahtevka in dokaznimi listinami poslati po pošti s povratnico, ki dokazuje datum prejema.⁽³¹⁾

4.2.3.2 Privzeta pravila vročitve – člen 13(2)

Če se vročitev po pošti ne izvrši na ta način, potem Uredba določa, da se vročitev za namene evropskega postopka v sporih majhne vrednosti lahko izvede z enim izmed načinov, določenih v uredbi o evropskem nalogu za izvršbo. Glede teh privzetih pravil glej člena 13 in 14 uredbe o evropskem nalogu za izvršbo. Treba je poudariti, da so ta pravila vročitve iz uredbe o evropskem nalogu za izvršbo privzeta pravila, ki se uporabljajo samo v primeru, če vročitev ni izvršena na način v skladu s členom 13(1) uredbe o evropskem postopku v sporih majhne vrednosti. Več podrobnosti o teh privzetih pravilih je navedenih v okvirku o vročitvi desno/na naslednji strani.

⁽³¹⁾ Če je treba vročitev izvesti v drugi državi članici, se morajo dokumenti v skladu z uredbo o vročanju poslati drugi državi članici.

Standardna pravila za vročanje pisanj v skladu s členoma 13 in 14 uredbe o evropskem nalogu za izvršbo

4.2.3.2.1 Vročitev z dokazilom o prejemu s strani prejemnika ali zastopnika prejemnika

Skratka, načini vročitve z dokazilom o prejemu iz člena 13 uredbe o evropskem nalogu za izvršbo dovoljujejo:

- osebno vročitev s potrdilom o prejemu, ki ga podpiše prejemnik;
- izjavo s strani pristojne osebe, ki je opravila vročitev, da je prejemnik prejel listino ali je brez pravne utemeljitve zavrnil njen sprejem⁽³²⁾;

⁽³²⁾ V zvezi s tem je treba upoštevati zlasti pravico do zavrnitve vročitve v skladu s členom 8 uredbe o vročanju (Uredba (ES) št. 1393/2007), če dokumenti niso prevedeni ali jim ni priložen prevod v jeziku, ki ga prejemnik razume, ali niso v uradnem jeziku ali v enem od uradnih jezikov kraja, kjer se opravi vročitev; glej tudi uvodno izjavo (12) Uredbe. Vendar pa to ne pomeni, da ima toženec pravico, da zavrne vročitev listin, ki niso v jeziku države članice, vendar jih toženec lahko razume; v zvezi s tem glej sodbo Sodišča v zadevi C-14/07 – *Ingenieurbüro Michael Weiss und Partner GbR proti Industrie- und Handelskammer Berlin*, ob udeležbi: *Nicholas Grimshaw & Partners Ltd.*

- poštno vročitev, ki jo potrjuje potrdilo o prejemu, ki ga podpiše prejemnik ⁽³³⁾;
- vročitev preko elektronskega sredstva prenosa s potrdilom o prejemu, ki ga podpiše prejemnik.

4.2.3.2.2 Vročitev brez dokazila o prejemu s strani prejemnika ali zastopnika prejemnika

Načini vročitve brez dokazila o prejemu iz člena 14 uredbe o evropskem nalogu za izvršbo enako dovoljujejo:

- vročitev na osebem naslovu prejemnika osebam, ki živijo v istem gospodinjstvu kot prejemnik ali so tam zaposlene;
- v primeru samozaposlenega prejemnika ali pravne osebe vročitev v poslovnih prostorih prejemnika osebam, ki jih zaposluje prejemnik;
- oddajo listine v poštni nabiralnik prejemnika;
- deponiranje listine na poštnem uradu ali pri pristojnem javnem organu in oddajo pisnega obvestila o tem deponiranju v poštni nabiralnik prejemnika, če pisno obvestilo jasno označuje naravo listine kot sodne listine ali pravni učinek pisnega obvestila kot izvršitev vročitve in začetek teka rokov.

Če je uporabljen kateri koli od teh štirih načinov, se vročitev potrdi:

- s potrdilom o prejemu, ki ga podpiše oseba, kateri so bile listine vročene; ali
- z dokumentom, podpisanim s strani pristojne osebe, ki je opravila vročitev, z navedbo uporabljenega načina vročitve in datuma vročitve ter kadar je bila listina vročena drugi osebi, imena te osebe in njenega razmerja do dolžnika.

Vročitev se lahko izvrši tudi:

- po pošti brez dokazila o prejemu, kadar ima prejemnik svoj naslov v državi članici, v kateri je sodišče, pred katerim poteka postopek;
- z elektronskimi sredstvi prenosa, ki jih potrdi avtomatska potrditev oddaje, če je prejemnik ta način vročanja izrecno sprejel vnaprej.

Opomba: vročitev na enega od teh načinov ni dopustna, če dolžnikov naslov ni zanesljivo znan.

⁽³³⁾ To je podobno načinu, ki ga predpisuje člen 13(1) uredbe o evropskem postopku v sporih majhne vrednosti – glej odstavek 4.2.3.1.

4.3 Kaj lahko toženec stori po prejemu obrazca zahtevka

Po prejemu obrazca zahtevka lahko toženec:

- odgovori v 30 dneh od vročitve obrazca zahtevka,
 - tako da izpolni del II obrazca za odgovore C in ga vrne sodišču z vsemi ustreznimi dokaznimi listinami ali
 - brez uporabe obrazca za odgovore, na kateri koli drug na ustrezen način, ali
- ne odgovori – v tem primeru bo sodišče izdalo sodbo o zahtevku v 30 dneh od datuma vročitve.

Toženec lahko v odgovoru med drugim:

- zahtevek pripozna ali ga izpodbija, v celoti ali delno,
- izpodbija pristojnost, na kateri temelji zahtevek,
- izpodbija zahtevek z navedbo –
 - da je glede predmeta zunaj področja uporabe evropskega postopka v sporih majhne vrednosti – odstavek I dela II obrazca za odgovore C vsebuje prostor za ta namen, ali
 - da ne gre za čezmejno zadevo v smislu člena 3 Uredbe,
- navede, da vrednost zahtevka, če gre za nedenarni zahtevek, presega omejitev evropskega postopka v sporih majhne vrednosti,
- zahtevek izpodbija na osnovi vsebine ali zahtevanega zneska,

- z uporabo točke 2 dela II obrazca za odgovore navede, katere priče in druge dokaze je treba predložiti, ter priloži vse ustrezne dokazne listine,
- zaprosi za ustno obravnavo z uporabo točke 3 obrazca za odgovore in
- vložiti nasprotno tožbo z uporabo obrazca A in ji priloži morebitne ustrezne dokazne listine ter obrazec za odgovore.

Opomba: tožencu ni treba poslati nobenih dokumentov tožniku; to je v skladu s členom 5(4) in členom 5(6) Uredbe naloga sodišča.

4.4 Ko zahtevek ali nasprotna tožba presega omejitvev

Če toženec navede, da vrednost nedenarnega zahtevka presega finančno omejitev evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, mora sodišče sprejeti odločitev o zadevi v roku 30 dni od posredovanja odgovora tožniku. Kadar toženec vložiti nasprotno tožbo, ima tožnik podobno pravico navesti, da nasprotna tožba presega finančno omejitvev. Iz členov 2(1) in 5(5), ki se v skladu s členom 5(7) uporabljata za nasprotno tožbo, izhaja, da imata tožnik in toženec v okviru postopka pravico izpodbijati nasprotnikovo stališče. Odločitev sodišča o tem vprašanju ni odločitev o zahtevku ali nasprotni tožbi, temveč odločitev o tem, ali zahtevek sodi

na področje uporabe postopka⁽³⁴⁾. Uredba s členom 5(5) in členom 5(7) določa, da odločitve sodišča o tem vprašanju ni možno spodbijati ločeno.

4.5 Nasprotna tožba

Če toženec vložiti nasprotno tožbo, se za nasprotno tožbo in glavni zahtevek v skladu s členom 5(7) uporabljajo vse določbe Uredbe, zlasti člena 2 in 4 ter člen 5(3) do 5(5). To pomeni, da mora biti nasprotna tožba znotraj področja uporabe Uredbe, določbe o začetku postopka pa veljajo tudi za nasprotno tožbo⁽³⁵⁾. Naslednje dodatne točke se uporabljajo za nasprotno tožbo:

- sodišče mora nasprotno tožbo in spremne dokumente tožniku vročiti v 14 dneh po prejemu,
- tožnik mora odgovoriti v roku 30 dni od vročitve,
- če nasprotna tožba presega finančno omejitvev evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, se cel primer, tj. zahtevek in nasprotna tožba, izključi iz evropskega postopka v sporih majhne vrednosti ter se obravnava v skladu z ustreznimi postopki v državi članici, v kateri je sodišče, pred katerim poteka postopek, in sicer pred tem sodiščem ali pred drugim sodiščem, ki je pristojno v skladu z nacionalno zakonodajo.

⁽³⁴⁾ Glej tudi odstavek 4.1.2 o tem, kaj se zgodi, če zahtevek ali nasprotna tožba ne spadata na področje uporabe evropskega postopka v sporih majhne vrednosti.

⁽³⁵⁾ V zvezi s tem glej tretje poglavje tega vodnika.

Opomba: zahtevek in nasprotna tožba se pri njunem vrednotenju obravnavata kot ločena zahtevka. Tudi to izhaja iz dejstva, da se člen 2 uporablja za nasprotno tožbo v skladu s členom 5(7). Iz tega tudi sledi, da ni potrebno, da kumulativna vrednost zahtevka in nasprotne tožbe spada v okvir finančne omejitve, da se zadeva še naprej obravnava v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti. Zato mora sodišče pri sprejemanju te odločitve upoštevati samo posamezne vrednosti zahtevka in nasprotne tožbe.

4.6 Roki

Treba je opozoriti, da se za vse faze evropskega postopka v sporih majhne vrednosti uporabljajo določeni roki, še zlasti pa je pomembno, da se ti spoštujejo na začetku in ko sodišče začne obravnavati vprašanja. Bistvenega pomena za doseganje hitrega postopka so zlasti roki iz člena 5, zlasti tisti v zvezi z vročitvijo dokumentov in odgovorov s strani toženca ter tožnika, odvisno od tega, kako zadeva poteka. Sodišče ima v skladu s členom 14(2) pravico, da podaljša rok, v katerem mora toženec podati odgovor na zahtevek (v skladu s členom 5(3)) in tožnik podati odgovor na nasprotno tožbo (v skladu s členom 5(6)), vendar samo v izjemnih okoliščinah.

4.7 Jezik

Treba je upoštevati, da so pravila glede jezika, ki ga je treba uporabiti v evropskem postopku v sporih majhne vrednosti, enaka za glavni zahtevek kot tudi za odgovor toženca, za nasprotno tožbo in odgovor nanjo ter opis kakršnih koli dokumentov, ki podpirajo nasprotno tožbo. V zvezi s tem glej odstavek 3.6.

PETO POGLAVJE

Ugotavljanje dejstev

5.1 Dolžnosti sodišča glede spornih zadev

5.1.1 Sodišče prevzame pobudo pri ugotavljanju dejstev

Osnovna dolžnost sodišča je ugotoviti kakršna koli sporna dejstva v zahtevku ali nasprotni tožbi v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti. To pa zato, ker je v skladu z ustreznimi členi Uredbe – členom 4(4), členom 7(1) in členom 9(1) — dolžnost sodišča, da prevzame pobudo in stranke obvesti o tem, katere informacije od njih zahteva, da bi lahko sprejelo odločitev v zvezi s spornimi vprašanji. Na ta način je vodenje in nadzor postopka na strani sodišča, namen tega pa je, da sodišče s tem zagotovi, da bodo cilji Uredbe, da je postopek hiter, preprost in relativno poceni, uresničeni.

5.1.2 Sodišče opredeli načine pridobivanja dokazov in vrsto dokazov

V ta namen določa člen 9 tudi, da sodišče določi načine pridobivanja dokazov in dopusti izvajanje dokazov z izjavami prič in izvedencev le, če je to potrebno za izrek sodbe. Pri ocenjevanju tega vprašanja mora sodišče upoštevati tudi morebitne stroške takšnih dokazov ob upoštevanju politike, določene med drugim v členih 1 in 16 ter uvodni izjavi (29), da bi moral biti cilj evropskega postopka v sporih majhne vrednosti zmanjšanje stroškov pri uveljavljanju čezmejnih zahtevkov majhne vrednosti. Člen 5(1) določa, da mora sodišče odločiti, ali je treba

izvesti glavno obravnavo za ugotavljanje dejstev, vendar pa je sklic obravnave neobvezen, saj je sodišče pristojno za pridobivanje dokazov tudi brez glavne obravnave.

5.2 Dodatne informacije tožnika in toženca

Kot je bilo v tem vodniku v odstavku 4.1 že navedeno, in v skladu s členom 4(4) in členom 5(7), lahko sodišče po prejemu obrazca zahtevka ali nasprotno tožbe od strank zahteva, da zagotovita dodatne informacije, če meni, da je to potrebno. Ker je sodišče pristojno za ugotavljanje dejstev in za določitev zadev v zvezi z zahtevkom, člen 7(1)(a) sodišču omogoča tudi, da zahteva nadaljnje podrobnosti o zahtevku, potem ko je prejelo odgovor na zahtevek ali nasprotno tožbo. Sodišče določi rok, v katerem je treba informacije predložiti, navedeni rok pa se lahko v izjemnih okoliščinah tudi podaljša, kakor je določeno v členu 14(2). V skladu s členom 7(3), v povezavi s členom 14(1), mora sodišče obvestiti stranko, od katere zahteva dodatne informacije, kakšne bodo posledice, če rok ne bo izpolnjen, te pa lahko vključujejo odločitev proti stranki ali zavrnitev zahtevka. Vse te določbe naj bi okrepile vlogo sodišča pri vodenju postopka, da bi se sprejela hitra odločitev.

5.3 Sodišče se odloči za sklic obravnave

5.3.1 Sodišče skliče obravnavo samo, če je to potrebno

Kot že omenjeno, se sodišče odloči, ali bo sklicalo obravnavo za ugotavljanje dejstev. To je v skladu z načelom iz člena 5(1), da je evropski postopek v sporih majhne vrednosti v bistvu pisni postopek in da se sodišče za sklic obravnave odloči le v primeru, če meni, da je to potrebno pri odločitvi o spornih vprašanjih glede dejstev, ki jih ne more rešiti na druge načine, na primer s tem, da zahteva dodatne informacije od ene ali obeh strank, ali če obravnavo zahteva stranka. Iz tega sledi, da sodišče odločitev, ali naj skliče obravnavo, sprejme za vsak posamezen primer ob upoštevanju posameznih dejstev v sporu ter informacij, ki so sodišču na voljo in dostopne brez obravnave. Sodišče bi se moralo pri opravljanju svoje naloge v skladu s členom 5(1) in pri uporabi splošnega načela, da je evropski postopek v sporih majhne vrednosti treba obravnavati kot pisni postopek, pri katerem se obravnava skliče le izjemoma, pri vprašanju, ali bo sklicalo obravnavo, odločiti za vsak primer posebej, pri čemer mora upoštevati vse okoliščine vsakega posameznega primera, in naj ne bi uporabljalo splošne politike za sklic obravnave v vseh primerih v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti⁽³⁶⁾. Sodišča bodo pri odločanju o sklicu obravnave pretehtala vprašanja, kot so stroški in koristi.

⁽³⁶⁾ Glede naloge sodišča pri odločanju o sklicu obravnave na splošno glej točko 5.6.2 in uvodno izjavo (9).

5.3.2 Sodišče lahko zavrne zahtevo za obravnavo

Tudi če stranka vloži zahtevo za obravnavo, lahko sodišče tako zahtevo zavrne, če ob upoštevanju okoliščin primera meni, da obravnava ni potrebna za rešitev vprašanj in za pošteno vodenje postopka. Pri odločanju o sklicu obravnave in vodenju obravnave mora sodišče spoštovati pravico do poštenega sojenja in načelo kontradiktornosti postopka, kot je pojasnjeno v uvodni izjavi (9). Če sodišče zavrne zahtevo za ustno obravnavo, mora zavrnitev pisno obrazložiti, vendar člen 5(1) jasno določa, da zoper odločitev o zavrnitvi ni mogoče vložiti ločenega pravnega sredstva.

5.4 Dokazi

Člen 9(1) jasno določa, da je odločitev sodišča, na kakšen način bo pridobilo dokaze in tudi kakšen obseg dokazov je potreben za izrek sodbe. Odločitve o teh vprašanjih je treba sprejeti v skladu s pravili, ki se uporabljajo za dopustnost dokazov, ki so del zakonodaje, ki velja za postopke na zadevnem sodišču, in so s tem del nacionalnega procesnega prava. Člen 9(1) določa, da lahko sodišče dopusti pisne izjave, če to dovoljujejo procesni predpisi. Sodišče mora upoštevati cilje postopka, ki narekujejo, naj bo ta kar se da hiter in stroškovno ugoden, člen 9(3) pa posledično določa, da mora sodišče izbrati načine pridobivanja dokazov, ki so v skladu z navedenimi cilji ter so najpreprostejši in najmanj obremenilni. Če je dokaze treba pridobiti iz drugih držav članic EU, bo sodišče moralo pretehtati uporabo postopkov, določenih v skladu

z ustreznimi predpisi EU, zlasti tistih iz uredbe o pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah⁽³⁷⁾. V skladu s členom 9(2) mora sodišče pri odločitvi za izvajanje dokazov z izjavami izvedencev ali prič upoštevati stroške.

5.5 Uporaba informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT)

Člen 8 in člen 9(1) določata, da bi sodišče moralo spodbujati uporabo IKT, kot so video ali telefonske konference, za izvedbo obravnave ali kot način pridobivanja dokazov. Gre za pomoč pri ohranjanju nizkih stroškov in pospeševanju postopkov, ki pa je odvisna od razpoložljivosti tehničnih sredstev za uporabo IKT. Glede na razpoložljivost navedenih sredstev IKT lahko njihova uporaba prihrani čas in denar, zlasti v primerih, ko se sodišče izjemoma odloči, da bo pridobilo ustne izjave od prič v drugi državi članici. Če je potrebno, lahko sodišče uporabi določbe uredbe o pridobivanju dokazov, s čimer poenostavi postopek čezmejnega pridobivanja dokazov⁽³⁸⁾.

⁽³⁷⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1206/2001.

⁽³⁸⁾ Glej tudi uvodno izjavo (20) in opombo 24; za namene pridobivanja dokazov glej tudi praktični vodnik o uporabi videokonference v skladu z uredbo o pridobivanju dokazov, http://ec.europa.eu/civiljustice/publications/docs/guide_videoconferencing_en.pdf.

5.6 Vloga sodišča

5.6.1 Sodišče določi postopek

Glavni cilji evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, kot so določeni v členu 1 Uredbe, so pospešitev, poenostavitev in zmanjšanje stroškov sodnih postopkov v sporih majhne vrednosti v čezmejnih primerih v EU ter s tem olajšanje dostopa do pravnega varstva⁽³⁹⁾. Pri izpolnjevanju teh ciljev imajo sodišča ključno vlogo, da prevzamejo pobudo za vodenje in določanje postopka, ki se izvaja v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, ter ustrezno uporabljajo nacionalno procesno pravo. Poleg določanja obsega dokazov in načina pridobivanja dokazov mora sodišče na splošno voditi postopek v skladu z načelom kontradiktornosti postopka in pravico do poštenega sojenja. Poleg tega si mora sodišče v skladu s členom 12(3), kadar je to ustrezno, prizadevati, da med strankama pride do poravnave, ta dolžnost pa ni omejena le na ustno obravnavo, temveč velja za celotni postopek zahtevka in nasprotno tožbe.

5.6.2 Sodišče obvesti stranke o postopkovnih vprašanjih

Dolžnost sodišča, da vodi in določi postopek v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, je okrepljena s členom 12(2), pri čemer je sodišče glede postopkovnih vprašanj dolžno tudi podpreti stranke, tako da jih obvešča o postopkovnih vprašanjih, iz uvodne izjave (9) pa izhaja tudi, da mora biti sodišče pri tem neodvisno, da se zagotovi pravičnost postopka. Dolžnost obveščanja strank o postopkovnih vprašanjih se lahko izvaja na različne načine, kar je odvisno od nacionalnih postopkov. To se lahko stori ustno v teku postopka ali z elektronsko komunikacijo, kot so elektronska pošta, telefonska konferenca ali druga sredstva, ki jih dovoljuje nacionalna zakonodaja⁽⁴⁰⁾. Člen 12(1) določa, da sodišče od strank ne zahteva, da podajo pravno oceno zahtevka, s čimer se ta naloga prenese na sodišče. Za namene evropskega postopka v sporih majhne vrednosti mora sodišče vključiti vsaj eno osebo, ki je v skladu z zakonodajo države članice sodišča, pred katerim poteka postopek, usposobljena za sodnika⁽⁴¹⁾.

⁽³⁹⁾ Glej tudi uvodne izjave (5), (7) in (8).

⁽⁴⁰⁾ Glej uvodno izjavo (22).

⁽⁴¹⁾ Glej uvodno izjavo (27).

5.7 Roki

V 30 dneh od prejema odgovora toženca na zahtevek ali odgovora tožnika na nasprotno tožbo mora sodišče odločiti o tem, ali bo pridobilo dokaze, ali pa stranke povabi na ustno obravnavo, takoj ko se odloči, da jo bo sklicalo. Ob upoštevanju dejstva, da je hitrost pomembna, mora sodišče obravnavo izvesti v 30 dneh od vabila strankam. Kot je navedeno v odstavku 5.2 zgoraj, člen 14(2) zagotavlja, da se nekateri roki lahko podaljšajo, vendar le v izjemnih okoliščinah, kar velja tudi za 30-dnevni rok, določen s členom 7. Ker je namen, da se vse faze evropskega postopka v sporih majhne vrednosti izvedejo čim hitreje, in ker je rok naveden kot najdaljši možni, lahko sodišče določi tudi rok, ki je krajši od 30 dni ⁽⁴²⁾.

⁽⁴²⁾ V zvezi z dolžnostjo sodišča, da pospeši postopek, glej uvodno izjavo (23).

ŠESTO POGLAVJE

Sodba

6.1 Izrek sodbe

Sodba o zahtevku se v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti izda na enega od naslednjih načinov.

6.1.1 Zamudna sodba – splošno

Če toženec ne odgovori na zahtevek v roku 30 dni od vročitve obrazca zahtevka in obrazca za odgovore, tj. obrazca C, sodišče izda sodbo. Enako velja, če sodišče zahteva popravek zahtevka, dodatne informacije ali dodatne podrobnosti in stranka, na katero je bila zahteva naslovljena, ne odgovori v določenem roku, potem lahko sodišče izreče sodbo v korist druge stranke. Če je sodišče določilo rok za katerega koli od teh namenov, mora zadevno stranko obvestiti, kakšne so lahko posledice, če tega roka ne upošteva, vključno z možnostjo, da se v danih okoliščinah izreče sodba zoper njo.

6.1.2 Zamudna sodba – nasprotna tožba

Enako kot za glavni zahtevek velja, da če tožnik od vročitve nasprotne tožbe nanjo ne odgovori v roku 30 dni, lahko sodišče izreče sodbo o nasprotni tožbi. V takem primeru se domneva, da bo tožnik želel izterjati glavni zahtevek, zato v tem primeru sodišče ne more zavrniti zahtevka, razen če je po prejemu odgovora na zahtevek zahtevalo dodatne informacije od tožnika. Sodišče bo nato moralo odločiti, kako za stranke najpravičnejše nadaljevati postopek, vključno z odločitvijo, ali

zahtevati dodatne informacije oziroma dokaze v skladu s členom 7(1) ali pa sklicati obravnavo.

6.2 Sodba po prejemu vseh informacij in po pridobitvi dokazov

6.2.1 Če obravnave ni

Če sodišče odloči, da bo odločitev o vsebini zadeve sprejelo brez obravnave bodisi po prejemu odgovora toženca na zahtevek, če ga je ta podal, bodisi po prejetju dodatnih informacij, ki jih je zahtevalo v določenem roku, mora sodbo izdati v 30 dneh po prejemu navedenih informacij. Poleg tega mora sodišče, če je pridobilo dokaze, potrebne za izdajo sodbe, vendar ni sklicalo obravnave, sodbo izdati v roku 30 dni.

6.2.2 Po obravnavi

Če sodišče izvede ustno obravnavo, mora sodbo izdati v 30 dneh po datumu obravnave. Razume se, da je sodišče do zaključka obravnave prejelo vse potrebne informacije in dokaze, da je lahko sprejelo odločitev o vsebini zahtevka ali o nasprotni tožbi, če ta obstaja, in ni predvideno, da bi sodišče po zaključeni obravnavi od strank zahtevalo dodatne informacije ali dokaze. V skladu s členom 14(3) se rok 30 dni lahko podaljša, vendar samo v izjemnih okoliščinah, če sodišče v roku 30 dni, določenem z Uredbo, ne more izdati sodbe; v takšnih izjemnih okoliščinah mora sodišče sprejeti vse potrebne ukrepe za izdajo sodbe

v najkrajšem možnem času. Za pospešitev zadev lahko sodišče seveda izda sodbo prej kot v 30 dneh, če je to mogoče.

6.3 Oblika, vsebina in vročitev sodbe

6.3.1 Sodba mora biti za vročitev strankam v pisni obliki

Čeprav Uredba ne določa, da mora biti sodba v pisni obliki, in čeprav se pravni sistemi držav članic glede vprašanja, ali mora biti sodba v sporih majhne vrednosti v pisni obliki ali ne, razlikujejo, iz dejstva, da se mora sodba v evropskem postopku v sporih majhne vrednosti strankam vročiti, izhaja, da mora biti ta v pisni obliki. Drugače pa z Uredbo nista določeni posebna oblika in vsebina sodbe; v skladu s členom 19 je to določeno z zakonodajo države članice, v kateri je sodišče, ki obravnava zahtevek.

6.3.2 Jezik sodbe za vročitev

Čeprav Uredba določa obliko potrdila, ki ga izda sodišče na zahtevo ene od strank za namene priznavanja in izvrševanja⁽⁴³⁾, pa je treba sodbo obravnavati ločeno. Čeprav Uredba ne določa, da bi morala biti sodba napisana v jeziku, ki ni jezik sodišča, ki je sodbo izdalo, pa bo treba glede na to, da se bo sodba vročila strankam, za vročitev izbrati ustrezní jezik, da se izpolnijo pogoji iz ustrezne zakonodaje EU na tem področju⁽⁴⁴⁾. Kadar bo za izpolnitev zahtev v zvezi z vročitvijo, ob upoštevanju določb ustreznega procesnega prava, sodbo treba prevesti, se bodo stroški prevoda verjetno najprej prenesli na osebo, ki je dobila sodbo in v interesu katere je, da se ta izvrši. Ti stroški se lahko od dolžnika izterjajo kot del stroškov postopka.

⁽⁴³⁾ V zvezi s potrdilom glej odstavke 8.3 in poglavje 8 glede priznavanja in izvrševanja na splošno.

⁽⁴⁴⁾ Glej odstavek 4.2.3 in uvodno izjavo (19).

6.3.3 Vročitev sodbe strankam

Člen 7(2) določa, da mora sodišče po izdaji sodbe to tudi vročiti strankam na enega od načinov vročitve, ki so določeni v Uredbi (v zvezi s tem glej člen 13 in odstavek 4.2.3).

6.4 Stroški

Sodba vsebuje nalog za plačilo stroškov. Eden ključnih ciljev evropskega postopka v sporih majhne vrednosti je, da stroški ostanejo čim nižji, kot je jasno razvidno iz člena 1 in uvodne izjave (29), zato člen 16 določa, da se ne prisodi povračilo stroškov, ki so neupravičeni ali nesorazmerni z zahtevkom. To je še zlasti pomembno, če uspešno stranko zastopa odvetnik ali drug pravni strokovnjak, saj se povračilo stroškov takega zastopanja v sodbi dodeli samo, če so stroški sorazmerni z vrednostjo zahtevka in so bili nujni. To načelo je upoštevano pri pravilu, ki v skladu s členom 16 Uredbe narekuje, da se mora neuspešni stranki s sodbo dodeliti kritje stroškov postopka, ki se določijo v skladu z relevantno nacionalno zakonodajo.

SEDMO POGLAVJE

Preskus in pravna sredstva

7.1 Preskus v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti

Člen 18 Uredbe predvideva preskus sodbe, izdane v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti. Ta je na voljo, ko je sodba izrečena zoper toženca v korist tožnika ali če je toženec vložil nasprotno tožbo, sodišče pa je izreklo sodbo zoper tožnika.

7.1.1 Razlogi za preskus

Toženec ali, če je nasprotna tožba privedla do sodbe v prid toženca, tožnik imata pravico do uporabe preskusa sodbe, ki je bila izdana v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, pred pristojnim sodiščem v državi članici, v kateri je bila izdana –

- če je bil obrazec zahtevka ali sodni poziv na obravnavo vročen brez dokazila o prejemu s strani prejemnika osebno ter vročitev ni bila opravljena pravočasno, da bi toženec ali, odvisno od primera, tožnik lahko pripravila obrambo, in sicer brez njune krivde; ali
- če toženec ali tožnik nista mogla ugovarjati zahtevku zaradi višje sile ali izrednih okoliščin, ki so nastopile brez njune krivde –

v vsakem primeru pod pogojem, da toženec ali, kadar je ustrezno, tožnik ukrepata takoj.

Opomba: preskus sodbe, izdane v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, lahko v skladu s členom 18 poteka le v državi članici, v kateri je bila sodba izdana, ne glede na to, kje se sodba izvrši.

7.1.2 Rezultat preskusa

Če se preskus potrdi na podlagi enega od razlogov iz Uredbe, velja sodba, ki se preskuša, za nično in neveljavno. Če se preskus zavrne, sodba ostane veljavna.

7.2 Pravna sredstva

V skladu s členom 17 je vprašanje, ali je pravno sredstvo zoper sodbo na voljo v državi članici, v kateri je bila sodba izrečena, urejeno v nacionalni zakonodaji držav članic. Če je pravno sredstvo mogoče, veljajo v zvezi s stroški pravnega sredstva enaka pravila, kot veljajo za prvotni postopek v zvezi z zahtevkom.

7.3 Pravno zastopanje v postopku preskusa in pravnih sredstev

Določbe člena 10 glede pravnega zastopanja se uporabljajo za postopke preskusa v skladu s členom 18 in prvotne postopke v zvezi z glavnim zahtevkom ter katero koli nasprotno tožbo, tako da stranke za te postopke ne potrebujejo pravnega zastopanja. Proučiti je treba, ali to velja tudi v zvezi s pravnimi sredstvi zoper sodbo v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti v okviru nacionalnega procesnega prava. To je še posebej pomembno pri odločitvi o stroških, saj se v primeru pravnih sredstev v skladu s členom 17(2) režim stroškov, določen s členom 16, uporablja za vsa pravna sredstva in tudi za prvotni postopek. Prav tako se člen 16 uporablja za postopke preskusa v skladu s členom 18. V zvezi s tem je treba upoštevati pogoje iz uvodne izjave (29), da morajo biti vsi stroški, ki se dodelijo neuspešnemu pritožniku, sorazmerni z vrednostjo zahtevka ali so bili nujno potrebni, vključno s tistimi, ki izhajajo iz dejstva, da je nasprotno stranko zastopal odvetnik.⁽⁴⁵⁾

⁽⁴⁵⁾ Glej tudi odstavek 9.1.2.

OSMO POGLAVJE

Priznavanje in izvršba

8.1 Priznavanje in izvršba – splošna načela

8.1.1 Odprava postopka eksekviture

Sodba o zahtevku ali nasprotni tožbi v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, ki je izvršljiva v državi članici, v kateri je bila izdana, je enako izvršljiva v kateri koli drugi državi članici. Na podlagi člena 20 ni treba pridobiti razglasitve izvršljivosti v državi članici izvršbe, priznanju sodbe v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti pa tudi ni mogoče nasprotovati⁽⁴⁶⁾. V nobenem primeru v državi članici izvršbe ni dovoljen preskus vsebine. Sodba je izvršljiva ne glede na možnost pravnega sredstva⁽⁴⁷⁾. Vendar je treba upoštevati, da lahko oseba, ki želi izvršbo sodbe, ki jo izda sodišče v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, to stori z uporabo postopkov v okviru Uredbe Bruselj I.

⁽⁴⁶⁾ Glej tudi uvodno izjavo (30).

⁽⁴⁷⁾ Glej člen 15(1) in uvodno izjavo (25).

8.1.2 Postopek izvršbe – pravo, ki se uporablja

V skladu s členom 21 postopek izvršbe ureja pravo države članice, v kateri poteka izvršba, ob upoštevanju določb uredbe o izvrševanju, sodba, izdana v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, pa se izvrši pod istimi pogoji kot sodba, izdana v državi članici, v kateri se zahteva izvršba.

8.2 Zahteve evropskega postopka v sporih majhne vrednosti – postopek izvršbe

Za začetek postopka izvršbe sodbe, izdane v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti v skladu z Uredbo, mora oseba, ki zahteva izvršbo, pridobiti potrdilo sodišča izvora, izdajo tega pa ureja člen 20(2); glej tudi naslednji odstavek. V skladu s členom 21 je tako potrdilo skupaj s kopijo sodbe treba poslati ustreznemu organu, pristojnemu za izvršbo, v državi članici izvršbe. Kopija sodbe mora biti overjena ali pa mora izpolnjevati pogoje, potrebne za potrditev verodostojnosti v skladu s pravom države članice izvršbe. Isti člen izrecno določa, da stranka, ki zahteva izvršbo, v državi članici izvršbe ne potrebuje pooblaščenca ali poštne naslova, razen katere koli osebe, ki jo stranka pooblasti za dejanski postopek izvršbe. Prav tako ni potrebno, da ta stranka v državi članici izvršbe zagotovi varščino ali kakršno koli drugo obliko garancije pred izvršbo.

8.3 Uporaba potrdila v zvezi s sodbó

8.3.1 Obrazec D

Obrazec potrdila v zvezi s sodbó, obrazec D, je predpisan v Prilogi IV Uredbe. To potrdilo izda sodišče, ki je izdalo sodbó v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, na zahtevo ene od strank. Taka zahteva se lahko poda na začetku postopka, za kar je predviden prostor v odstavku 9 obrazca A, in, čeprav to v Uredbi ni izrecno določeno, kadar koli po izdaji sodbe. Oseba, ki zahteva izvršbo sodbe, izdane v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, bi se morala zavedati, da potrebuje potrdilo, in zato pri sodišču čim prej zahtevati njegovo izdajo. Poleg tega mora sodišče paziti pri izpolnjevanju potrdila, saj bo na tem dokumentu temeljila izvršba. Zlasti je pomembno, da so navedene vse ustrezne informacije, ki bodo omogočile izvršitelju, pristojnemu za izvršbo, in drugim vpletenim, kot so bančni uslužbenci, če je na primer zasežen bančni račun, da bodo razumeli pogoje izvršbe, podatke osebe, zoper katero se opravi, in zneske, določene v sodbi, za kar je predviden prostor na obrazcu D.

8.3.2 Jezik potrdila

Morda bo treba potrdilo tudi prevesti v ustrezen jezik države članice izvršbe, ki je v skladu s členom 21(2)(b) eden od naslednjih:

- uradni jezik navedene države članice;
- če obstaja več kot en uradni jezik, eden od teh jezikov, ki so v skladu z zakonodajo države članice izvršbe jeziki postopka pred sodiščem v kraju, v katerem se zahteva izvršba; ali
- drug jezik, za katerega je država članica izvršbe navedla, da ga je pripravljena sprejeti.

Potrdilo prevede oseba, ki je v eni od držav članic usposobljena za prevajanje.

Vsaka država članica lahko navede uradni jezik ali uradne jezike institucij Evropske unije, ki ni(-so) njen(-i) uradni jezik(-i), ki ga/jih lahko sprejme za evropski postopek v sporih majhne vrednosti. Oseba, ki zahteva izvršbo, mora plačati prevod potrdila. Načeloma ni razloga, da sodišče na zahtevo ne bi izdalo potrdila v jeziku, ki je ustrezen v državi članici izvršbe, pod pogojem, da je znano, v kateri državi bo prišlo do izvršbe. To v praksi ne bi smelo predstavljati velikih težav glede na to, da je večina informacij, vključenih v potrdilo, jasnih in da je obrazec D na spletu na voljo v vseh uradnih jezikih EU.

8.4 Odklonitev in omejitev izvršbe

8.4.1 Odklonitev izvršbe v izjemnih okoliščinah

V skladu s členom 22 sodišče v državi članici izvršbe odkloni izvršbo sodbe na podlagi dejstva, da je nezdružljiva s prejšnjo sodbo, izdano v kateri koli državi članici ali v tretji državi, pod pogojem, da:

- je prejšnja sodba temeljila na istem dejanskem stanju in je bila izdana med istimi strankami ter izpolnjuje pogoje, potrebne za priznanje v državi članici izvršbe, in
- nezdružljivost sodbe s prejšnjo sodbo ni bila in ni mogla biti upoštevana kot ugovor v evropskem postopku v sporih majhne vrednosti v državi članici, kjer je bila izdana.

8.4.2 Postopek za izpodbijanje izvršbe

Uredba ne določa postopka za vložitev vloge pri sodišču za izpodbijanje izvršbe sodbe na podlagi nezdružljivosti, saj to vprašanje ureja procesno pravo zadevne države članice. Podobno je običajno možno tudi, da sodišče v navedeni državi članici v skladu z nacionalno zakonodajo odkloni ali zaustavi izvršbo, če so bili zneski, določeni v sodbi v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, izplačani ali pa so bili pogoji iz sodbe drugače izpolnjeni.

8.4.3 Prekinitev ali omejitev izvršbe

Če je stranka, zoper katero poteka izvršba sodbe, izdane v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, izpodbijala sodbo ali je tako izpodbijanje ⁽⁴⁸⁾ še mogoče ali če je stranka v skladu z Uredbo vložila zahtevek za preskus sodbe, lahko sodišče ali drug pristojni organ v državi članici izvršbe v skladu s členom 23 na zahtevo navedene stranke:

- omeji postopek izvršbe na zaščitne ukrepe, kot je „zamrznitev“ bančnega računa ali plač;
- izvršbo pogojuje s predložitvijo takega jamstva, kot ga določijo samo, ali
- v izjemnih okoliščinah prekine postopek izvršbe,

tj. za določeno ali omejeno obdobje ustavi nadaljnji postopek.

⁽⁴⁸⁾ Besedo „izpodbijanje“, kakor je uporabljena tu, je treba razumeti kot pravno sredstvo zoper sodbo, če je tako pravno sredstvo možno v skladu z zakonodajo države članice, v kateri se nahaja sodišče, ki je izdalo sodbo, in izpodbijanje na podlagi nezdružljivosti, kakor je predvideno v členu 22 Uredbe. Glede na to, da je preskus v skladu s členom 18 Uredbe izrecno naveden v členu 23, se ta situacija ne sme razumeti kot vključena v pomen besede „izpodbijanje“ v skladu s členom 23.

8.5 Postopek za izvršbo sodbe v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti

8.5.1 Koraki k izvršbi

Pridobitev sodbe in potrdila v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti je prvi korak k dejanskemu izvrševanju obveznosti, določenih s sodbo. Za zagotovitev izpolnitve zadevnih obveznosti je treba sprejeti nadaljnje ukrepe za zagotovitev plačila ali izvršitve v primeru, da oseba, zoper katero je sodba izrečena, prostovoljno ne zagotovi skladnosti s sodbo z izvedbo plačila, sprejemanjem ali opustitvijo ukrepov, kot jih je odredilo sodišče, pri čemer so potrebni dejanski ukrepi za izvršbo sodbe. To je trenutno urejeno v skladu z nacionalnim pravom in postopki držav članic.

8.5.2 Organi, pristojni za izvršbo

Za zagotovitev izvršbe sodbe je treba dati navodila organom ali agencijam v državi članici izvršbe, ki so pristojni za sprejetje izvršilnih ukrepov. To lahko vključuje pošiljanje dokumentov in navodil sodiščem v tistih državah članicah, v katerih je izvršba v pristojnosti sodišča, ali neposredno organom, pristojnim za izvršbo, kadar ti sprejemajo navodila za izvršbo sodbe neposredno v imenu strank. Podrobnosti v zvezi z organi, pristojnimi za izvršbo, v različnih državah članicah in informacije o izvršbah so na voljo na nacionalnih spletnih straneh ter na straneh Evropskega pravosodnega atlasa, Evropske pravosodne mreže in portala e-pravosodje.

8.5.3 Jezikovna vprašanja – praktične posledice za izvršbo

Stranka, ki zahteva izvršbo sodbe, mora vedeti, da vprašanje jezika lahko nastane kot praktična in sodna zahteva. Na primer, če je v skladu z nacionalno zakonodajo, ki se uporablja za izvršbo sodb, listine treba vročiti tožencu, zoper katerega se zahteva izvršba, v drugi državi članici, se bodo v zvezi z jezikom uporabile ustrezne zahteve, kakor so določene v uredbi o evropskem postopku v sporih majhne vrednosti in v uredbi o vročanju. Poleg tega je treba opozoriti, da morajo sodišča, organi, pristojni za izvršbo, in druge osebe, vključene v postopek izvršbe, razumeti pogoje sodbe in potrdila, da bi lahko učinkovito izvedli izvršbo. To velja tudi za osebe, ki lahko sodelujejo kot tretje osebe, kot so osebe v bankah in drugi imetniki premoženja osebe, zoper katero se zahteva izvršba sodbe.

DEVETO POGLAVJE

Zaključek

9.1 Odvetniki

9.1.1 Za evropski postopek v sporih majhne vrednosti ni treba pooblastiti odvetnika

Uredba o evropskem postopku v sporih majhne vrednosti ne gre tako daleč, da bi strankam preprečevala, da jih zastopa odvetnik ali drug pravni strokovnjak. Člen 10 in uvodna izjava (15) preprosto navajata, da pooblastilo odvetnika ni obvezno, tako da nobeno pravilo v zvezi s tem v skladu z nacionalno zakonodajo države članice ne velja za evropski postopek v sporih majhne vrednosti. Podobno člen 21(3)(a) jasno določa, da se za izvršbo sodb v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti ne zahteva, da bi stranka morala imeti pooblaščenca v državi članici izvršbe. To ne vključuje zastopnikov, ki dejansko izvajajo izvršilne ukrepe v navedeni državi, kot so *Huissiers de justice*, *Deurwaarders* in *Messengers at Arms*.

9.1.2 Stroški za pooblastilo odvetnika

Stranka, ki razmišlja, da bi za zahtevek v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti pooblastila odvetnika, se mora zavedati, da tudi če se zahtevku ugotovi in izda sodba, pa obstaja tveganje, da sodišče ne bo dovolilo, da stroške odvetnika krije nasprotna stranka, saj na podlagi člena 16 sodišče ne prisodi povračila nepotrebnih stroškov ali stroškov, ki so nesorazmerni z zahtevkom. V uvodni izjavi (29), ki navaja namene in cilje evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, vključno s potrebo po doseganju enostavnosti in stroškovne učinkovitosti, je navedeno, da bi morale sodišče pri proučitvi, kateri stroški so sorazmerni z zahtevkom, upoštevati dejstvo, da je drugo stranko, v korist katere je bila izdana sodba, zastopal odvetnik.

9.2 Informacije in pomoč

9.2.1 Informacije – splošno

V uredbi o evropskem postopku v sporih majhne vrednosti obstajajo različne določbe glede informacij, ki jih dajo na voljo države članice v zvezi z različnimi vidiki evropskega postopka v sporih majhne vrednosti. Člen 24 določa, da morajo države članice med seboj sodelovati in zlasti prek Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah zagotavljati javnosti na splošno ter strokovnim krogom informacije o evropskem postopku v sporih majhne vrednosti. Natančneje, s členom 25 so države članice zavezane, da Evropski komisiji zagotavljajo informacije o naslednjih vidikih evropskega postopka v sporih majhne vrednosti:

- katera sodišča so pristojna za izdajanje sodb v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti;
- kateri načini sporočanja so sprejemljivi za države članice za prejem obrazca zahtevka v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti;
- ali so pravna sredstva možna in če so, v kakšnem roku jih je treba vložiti;
- kateri jeziki so sprejemljivi za potrdilo v zvezi s sodbno v okviru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti za namene izvršbe;

- kateri organi so v državah članicah pristojni za izvršbo, vključno z izvedbo katerega koli naloga za prekinitev ali omejitev izvršbe.

Prav tako so zavezane sporočati vse naknadne spremembe teh informacij. Komisija da te informacije na voljo javnosti. To stori zlasti prek različnih spletnih strani, vključno s stranjo Evropskega pravosodnega atlasa za civilne zadeve in portalom e-pravosodje, za katere so podrobni podatki navedeni na koncu tega vodnika.

9.2.2 Informacije in pomoč strankam

Poleg splošnih informacij o delovanju evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, ki se dajo na voljo, se posameznim strankam zagotovijo pomoč in informacije v različnih fazah postopka. To vključuje naslednje:

- v skladu s členom 11 je treba strankam nuditi praktično pomoč pri izpolnjevanju obrazcev;
- v skladu s členom 12 sodišča, če je to potrebno, strankam zagotovijo informacije o postopkovnih vprašanjih;
- v skladu s členom 14 sodišča obvestijo stranke o posledicah zamude rokov, ki jih je določilo sodišče.

Prav tako je treba upoštevati, da države članice zagotovijo, da je obrazec A na voljo na vseh sodiščih, na katerih se lahko začne evropski postopek v sporih majhne vrednosti.

9.3 Pregled evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, vključno s finančno omejitvijo

9.3.1 Pregled – splošno

Skladno z drugimi instrumenti EU je uredba o evropskem postopku v sporih majhne vrednosti predmet pregleda. V skladu s členom 28 je Evropska komisija zavezana, da Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predloži podrobno poročilo do 1. januarja 2014. To poročilo je pregled delovanja evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, vsebuje oceno delovanja postopka v vsaki državi članici in vključuje predloge za prilagoditev. V podporo temu procesu morajo države članice Komisiji zagotoviti informacije v zvezi s čezmejnimi delovanjem evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, vključno s sodnimi taksami, hitrostjo postopka, učinkovitostjo, enostavnostjo uporabe in notranjimi postopki v sporih majhne vrednosti v državah članicah.

9.3.2 Pregled – vrednost zahtevka

Težko je bilo določiti ustrezno zgornjo mejo vrednosti zahtevka za čezmejni postopek EU v sporih majhne vrednosti, zato je določeni znesek kompromis med državami članicami, ki so zagovarjale nekoliko višji znesek, in drugimi, ki so želele nižji znesek.

V zvezi s tem je pomembno, da je eno od vprašanj, ki jih je treba upoštevati ob pregledu uredbe ob ustreznem času, zgornja meja vrednosti zahtevka v okviru Uredbe, poročilo, ki ga predloži Evropska komisija v skladu s členom 28, pa mora vsebovati pregled in, če je primerno, predloge za prilagoditev zgornje meje vrednosti zahtevka.

Referenčni material in spletne povezave

Evropski portal e-pravosodje je enotna vstopna točka za vse ustrezne informacije o evropskem postopku v sporih majhne vrednosti; odgovornost za zagotavljanje informacij o evropskem postopku v sporih majhne vrednosti je razdeljena med države članice in Evropsko komisijo.

A) Obrazci, ki se uporabljajo v evropskem postopku v sporih majhne vrednosti:

https://e-justice.europa.eu/content_small_claims_forms-177-sl.do

B) Sodišča, ki so v državah članicah pristojna za evropski postopek v sporih majhne vrednosti. Ugotovite, katero sodišče je pristojno za odločanje v vašem primeru evropskega postopka v sporih majhne vrednosti v državi članici, v kateri se ta postopek uporablja:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/sc_courtsjurisd_sl.jsp#statePage0

Praktični vodnik za uporabo evropskega postopka v sporih majhne vrednosti v skladu z Uredbo (ES) št. 861/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti

***Europe Direct je služba za pomoč pri iskanju odgovorov
na vprašanja v zvezi z Evropsko unijo.***

Brezplačna telefonska številka (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Informacije so brezplačne, kakor tudi večina klicev (nekateri operaterji, telefonske govorilnice ali hoteli lahko klic zaračunajo).

© iStockphoto, Corbis, Imageglobe

© Evropska unija, 2013

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Printed in Belgium

TISKANO NA PAPIRJU, BELJENEM BREZ ELEMENTARNEGA KLORA (ECF)

Kontaktni naslov

Evropska komisija
Generalni direktorat za pravosodje
Evropska pravosodna mreža
v civilnih in gospodarskih zadevah
just-ejn-civil@ec.europa.eu
<http://ec.europa.eu/justice/civil>

Urad za publikacije

Evropska pravosodna mreža
v civilnih in gospodarskih zadevah

ISBN 978-92-79-29861-5

9 789279 298615

doi:10.2838/426